

**BATTONYA VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK**

GAZDASÁGI PROGRAMJA (2025-2029)

Készítette:
Battonya Város Önkormányzata

Battonya, 2025 március

TARTALOMJEGYZÉK

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	4
II. HELYZETELEMZÉS	5
2.1. A település földrajzi elhelyezkedése	5
2.2. A település természeti környezete	7
2.2.1 Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek	10
2.2.2 Az épített környezet vizsgálata	13
2.3. Infrastrukturális ellátottság	15
2.3.1 Közlekedési hálózatok	15
2.3.2 Közmű hálózatok	18
2.4. Demográfiai adatok	22
2.5. Munkaügyi adatok	23
2.5.1 Közfoglalkoztatás	24
2.6. Az önkormányzat gazdasági helyzetének elemzése	24
2.6.1. Az önkormányzat vagyona	24
2.6.2. Pénzügyi helyzet	25
III. GAZDASÁGI PROGRAM 2020-2025	27
3.1. A gazdaságélénkítés intézményi háttere	28
3.1.1. Városgazdálkodási Intézmény	28
3.1.2. Battonyai Közművelődési, Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Kft.....	29
3.1.3. Kertészet.....	33
3.1.4. Napköziotthonos konyha	34
3.1.5. Piac	35
3.1.6. Fürdő	35
3.2. A gazdaságfejlesztés irányai	36
3.2.1. Infrastrukturális fejlesztések	36
3.2.2. Szolgáltatások fejlesztése	48
3.2.3. Civil szervezetek erősítése	54
IV. KITÖRÉSI PROGRAM	55
4.1 Kormányzati együttműködéssel külföldi tőke beruházás betelepítése	56
4.2. Regionális jelentőségű Ipari Park létesítése	59
4.3 Közvetlen autópálya kapcsolat megteremtése Pécska irányából	61

V. SATBILIZÁCIÓS PROGRAM	61
5.1. Lehetséges bevételszerző intézkedések	62
5.2. Kiadást csökkentő intézkedések	62
5.3. Előirányzat felhasználás, likviditás kezelés	63
5.4. Tartalék képzés	63
5.5. Tartalék felhasználás	63
5.6. Beruházások, fejlesztések	64
5.7. Adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás	64
5.8. Vagyongazdálkodás	64
5.9. Beszámolási kötelezettség	65
VI. ÖSSZEĞZÉS	67

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a alapján a helyi önkormányzatoknak Gazdasági programot kell készítenie, melynek célja, hogy a Képviselő-testület a választási időszak alatt előre meghatározott célrendszer szerint működjön.

Jelen dokumentum azokat az adatokat tartalmazza, amelyek egyrészt tükrözik Battonya jelenlegi helyzetét, másrészt pedig azokat a célkitűzéseket, amelyeket a település meg kíván valósítani az elkövetkezendő öt évben, figyelembe véve adottságait, lehetőségeit, erősségeit és nehézségeit.

- A város gazdaságának egyik pillérét a mezőgazdaság adja, a település kedvező termőhelyi adottságai révén. Battonya környékén **magas a termőföld aranykorona értéke**, és az éghajlat is kedvez a gabona- és kukoricatermesztésnek. Az önkormányzat jelentős földterületekkel rendelkezik, melyek egy részét (**Kertészet**) saját gazdálkodás keretében hasznosítja. A további külterületi földek hasznosítása bérbeadás keretében történik.

- Battonya ipara sajnos nem jelentős, a 90-es években megszűnt nagyobb foglalkoztatók (*BHG Híradástechnika, MOM gyártelep*) helyét nem vette át új cég, nem létesültek új munkahelyek. A városban **a kis- és középvállalkozások jellemzőek**. A turisztikai ágazat nem jelentős a város gazdasági életében, ez **a termálfürdő fejlesztésével javulhat** idővel.

- A fentiekből adódóan a várost a külföldi tőke is elkerülte ez idáig. A környék kedvezőtlen adottságai nem jelentenek potenciált a befektetők többségének, a térség rossz megközelíthetősége mellett a helyi munkaerő alacsony képzettsége is súlyos problémát jelent. A helyi gazdaság fellendítése, új munkahelyek létesítése érdekében fontos a város üzleti infrastruktúrájának folyamatos fejlesztése, ezen felül **az ipari, gazdasági területek infrastrukturális bővítése**, mely támogatja a már működő és betelepülő vállalkozásokat.

Jelentős előrelépést ezen a területen csak akkor lehet elérni, ha a schengeni határ megszűnése okán, aktív kormányzati együttműködés keretében a HIPA segítségével **új gazdasági szereplők célzott betelepítése** történne. Ebben a folyamatban az önkormányzat a katalizátor szerepét vállalhatja fel. A szolgáltatások fejlesztése, a munkahelyteremtés hozzájárul a város népességmegtartó erejének növeléséhez, továbbá a település integrált fejlődéséhez, ami értelemszerűen a térség egészére is pozitív hatást gyakorol.

Emellett, a város a **magyar-román** együttműködési programban is tapasztalatot szerezhet, erősítve a gazdasági és társadalmi kapcsolatait. Ennek érdekében alapítóként vesz részt a **HU - RO Szomszéd Városok Szövetsége Korlátolt Felelősségű ETT** létrehozásában.

Jelen gazdasági program olyan gazdasági célkitűzéseket tartalmaz, melyek megvalósításához a lehető legnagyobb mértékben igénybe vehetjük az uniós és a hazai forrásokat. Feladatunk e téren a megfelelő és egymást erősítő fejlődési, fejlesztési irányok kiválasztása (*figyelembe véve a pályázati forrásokat, lehetőség szerint kormányzati kiemelt projektek megfogalmazásával*), az ehhez kapcsolódó projektek előkészítése, pályázatok benyújtása és a fejlesztések megvalósítása. Jelen gazdasági program ehhez kíván keretet adni, a megfelelő utakat meghatározni.

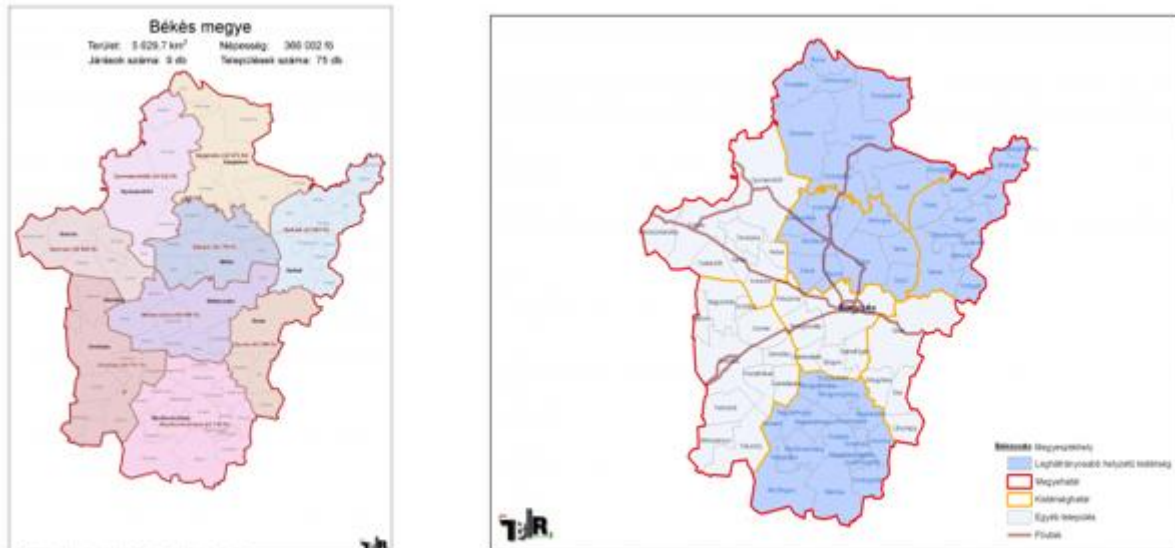
II. HELYZETELEMZÉS

Battonya Város Képviselő-testülete 167/2021. (XII. 16.) sz. Kt. határozatával döntött a város integrált településfejlesztési stratégiájának, és az azt megalapozó helyzetelemző dokumentum felülvizsgálatáról. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: ITS) a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján. Az ITS célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

Jelen helyzetelemzési fejezet a 2022-ben felülvizsgált ITS adatain, megállapításain alapszik.

2.1. A település földrajzi elhelyezkedése

Battonya a Dél-alföldi régióban, Békés vármegyében fekszik. A vármegye déli és Csongrád-Csanád vármegye dél-keleti részére kiterjedő csanádi táj határait délen a 43-as, nyugaton a 47-es főút határolja, míg északon Békéscsaba-Kétegyháza vonalával, keleten az országhatárral írhatók körül. A hagyományos városi szerepkörök négy település: Tótkomlós, Mezőkovácsháza, Battonya és Mezőhegyes között oszlanak meg. A nagyságrendileg azonos lélekszámú kisvárosok közül adminisztratív centrumként Mezőkovácsháza emelkedett ki, viszont a három másik település hagyományos arculata inkább városias. Battonya a Békés vármegye déli részén lévő mezőkovácsházi járásban található. A járás az ország leghátrányosabb helyzetű térségei közé tartozik, melynek egyik oka egyértelműen perifériális földrajzi elhelyezkedése.

1. ábra Békés megye járásai, illetve a megye hátrányos helyzetű térségei (forrás: TeIR)

Békés vármegye (a Dél-Alföldre, Bács-Kiskun és Csongrád-Csanád vármegyéhez hasonlóan) az ország legkritikább településhálózatával rendelkezik. A vármegye 75 településéből Békéscsaba megyei jogú város, további 21 vármegyei település pedig városi rangú. A Békés vármegyei települések közül 53 település község, illetve nagyközség.

A legutóbbi közigazgatási átszervezés óta a járás központja Mezőkovácsháza város, amely mellett a 18 települést magába foglaló járásban további 3 város, 2 nagyközség és 12 község

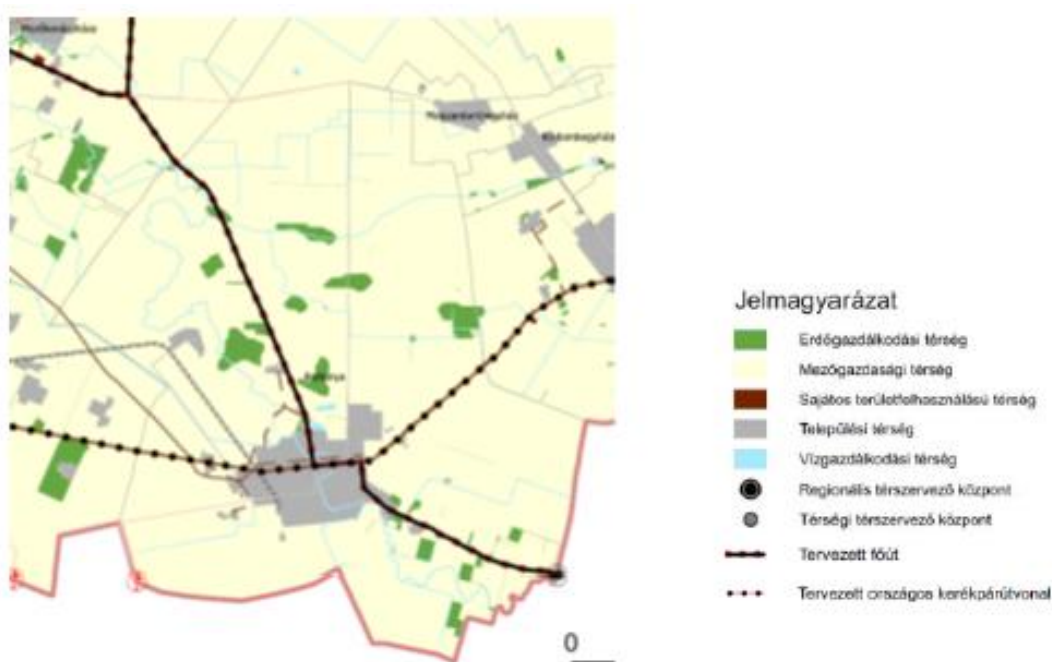
2.2. A település természeti környezete

A Dél-Alföld a második legvárosiasabb régiója az országnak. Településszerkezetét leginkább a tanyákkal körülvett mezővárosok és óriásfalvak alkotják. Az aprófalvakban és a kistalukokban élők aránya nagyon alacsony. A megyei mezőgazdasági területek nagy része jó mezőgazdasági adottságú, vagy kiváló termőhelyi adottságú földterület. A kedvező adottságok megőrzése érdekében törekedni szükséges az intenzív gazdálkodás és a környezeti meghatározottságú, extenzív termelés ideális egyensúlyára. Az erdőgazdálkodás szempontjából a vármegye nem számít kiemelt területnek, a meglévő erdőszült területek megóvása azonban fontos feladat, a biodiverzitás megőrzése és a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklése szempontjából is. Békés vármegye területe ásványi anyagok szempontjából egyáltalán nem kiemelkedő térség, azonban a szoláris és geotermikus energia hasznosíthatósága szempontjából az OFTK a legjobban javasolt térségek között emeli ki.

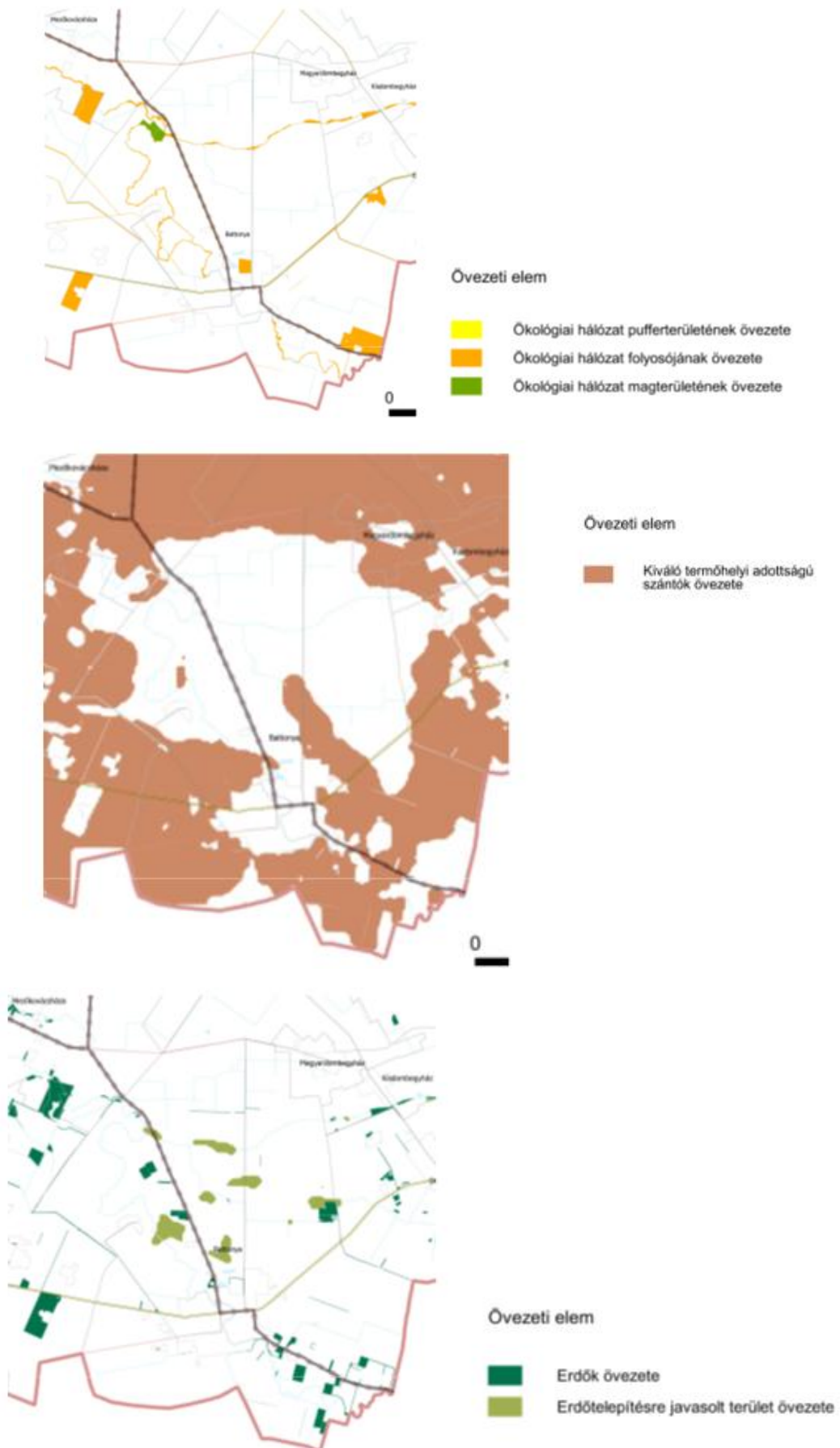
A vármegye felszíni vizekben nem tartozik az ország leggazdagabb térségei közé, alapvetően északi területén találhatóak vízfolyások (*Körösök vidéke*). Vízgazdálkodási szempontból e területeken leginkább az árvízvédelmi és belvízvédelmi feladatok, míg a megye más részein ugyancsak a belvíz, valamint az aszály által generált problémák jelentenek megoldandó, kezelendő feladatokat. A vízgazdálkodásnak kiemelt jelentősége van az ivóvízellátás szempontjából, a felszín alatti vizek védelme vonatkozásában Békés vármegye esetében a mezőgazdasági használatból adódó szennyeződések elkerülése is fontos elemként jelenik meg.

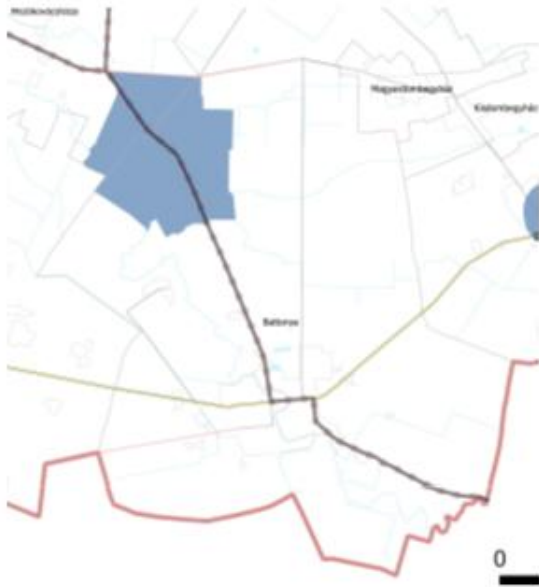
A vármegyében található kulturális örökség megőrzése és megújítása, valamint a turisztikai lehetőségek kihasználása gazdasági szempontból is nagy jelentőséggel bír. Bár Békés vármegyében nincsenek az OFTK szerinti kiemelt üdülőkörzetek, a kulturális, épített örökség, valamint a természeti környezetre, termásvíz adottságokra és a helyi hagyományokra épülő turizmus jelentős mennyiségű látogatót vonz a térségbe.

Békés vármegye szerkezeti terve Battonyára vonatkozóan az alábbiakat tartalmazza:

Battonya övezeti érintettségei az alábbiak szerint alakulnak:

Övezeti elem

■ Vízminőség-védelmi terület övezete

Övezeti elem

■ Ásványi nyersanyagvagyon övezete

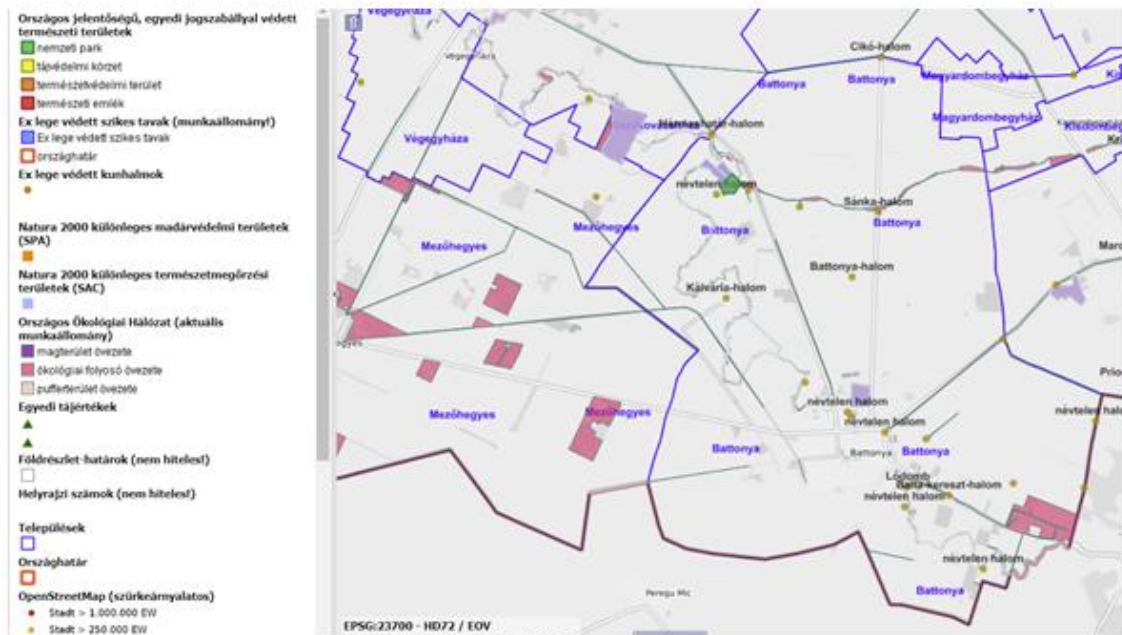

Övezeti elem

■ Rendszeresen belvízjárta terület övezete

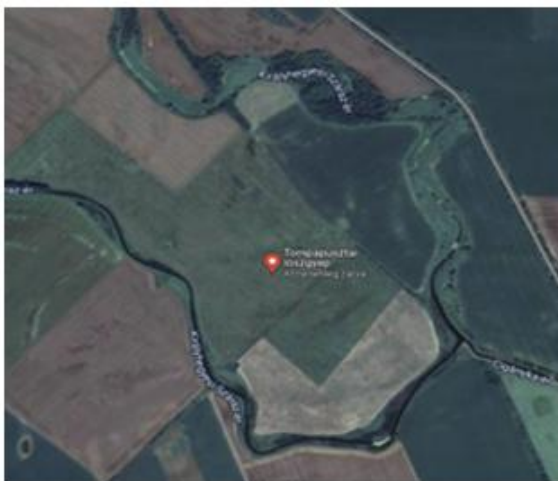
2.2.1 Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Battonya közigazgatási területén lévő természeti védettség alatt álló, védettség alatt nem álló európai jelentőségű, valamint védelemre javasolt területek a következők:

Országos jelentőségű természetvédelmi területek

A Körös-Maros Nemzeti Park törzsterületéhez tartozó **Kistompai löszpuszta** fokozottan védett terület. Battonya külterületének ÉNy-i részén, a Száraz-ér partján található a 21 ha területű löszpuszta, hazánk legnagyobb feltöretlen ősgyepe. A terület védetté nyilvánításának egyik oka a területen a föld alatt élő védett földikutya. Az ősgyep jellemző növényfajai a sarlós gamandor, jakabnapj aggófü, kunkorgó árvalányhaj, csuklyás ibolya, védett macskahere és réti iszalag. A Csanádi-hátság jó termőföld, a löszgyepet a körülötte kanyargó Száraz-ér mentette meg a művelésbe vonástól. A gyeperület sérülékenysége miatt nem látogatható. A Kistompai löszpuszta 1989-ben már megyei védettséget élvezett. 1996 óta országosan védett Természetvédelmi Terület. Területe 20,9026 ha, az eredeti növénytakarások fajából 150 maradt benne.

Ex lege védett területek — Kunhalmok

A természet védelméről szóló 1996. évi III. törvényben (továbbiakban: Tvt.) alkalmazott **kunhalom** fogalom egy gyűjtőfogalom, amely a földmű eredeti funkciójára, rendeltetésére való tekintet nélkül magában foglalja mindazokat az ember alkotta domború földműveket, amelyek az idézett definícióban felsorolt szempontok alapján jelentőséggel, értékkel rendelkeznek. A kunhalom gyűjtőfogalomba tartoznak a sírhalmok (kurgánok), tellek (lakódombok), őrhalmok és határhalmok (Tvt. 23. §). A Tvt. alapján a kunhalmok „ex lege” védett területek. „E törvény erején fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Az e bekezdés alapján védett természeti területek országos jelentőségűnek [24. § (1) bekezdés] minősülnek.” Battonya Településrendezési tervén a jelentőségüket tekintve legnagyobb kunhalmok között 10 db kapott területi megjelölést. A legjelentősebbek: **Baltakereszt-halom, Sánka-halom, Cikó-halom, Szőlő (Alsó)-halom, Kálvária-halom, Cigányka-halom** nevűek.

Cikó halom Kunhalom Battonya

Helyi jelentőségű természetvédelmi területek

A **Pécskai gyepek** helyi jelentőségű természetvédelmi terület. A település belterületétől K-re, a Romániába vezető közlekedési úttól É-ra helyezkedik el. Védett ősgyep.

Természeti emlék

Battonyán helyi jelentőségű természeti emlékként tartják nyilván a Tompapusztai öreg tölgyet. A körülbelül 250 éves egyed törzskerülete 580 cm, és az egykori Purgly-birtok emlékét őrzi.

Helyi védettségre javasolt további természeti elemek

A belterülettől északra található *Gulyagyep* területét a Szerkezeti terv helyi védettségre javasolja emelni. A belterületi fasorok közül helyi védettség alá helyezését javasolja a Szerkezeti terv a következő fasoroknak: *Fő utca - gesztenye fasor, Fő utca – hársfasor, Kossuth utca – hársfasor, Somogyi Béla utca - vörösszilva fasor.*

NATURA 2000 területek

Battonyán az Élőhelyvédelmi Irányelv szempontjai és az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004 (X.8.) Korm. rendelet 7. sz. melléklete alapján kijelölt NATURA 2000 területek találhatóak. Ezek a területek Közösségi Jelentőségű Területek (Sites of Community Interest, SCI) és Száraz-ér, valamint Mezőhegyes-Battonyai gyepek néven több település területét érintik. Ezek sorában Battonyán az országosan védett löszgyep, a Száraz-ér menti száraz és nedves élőhelyek, valamint a belterület É-i határához közel található gyepterület áll.

Natura 2000 területek Battonyán (Forrás: Natura 2000 Network Viewer)

Belterület

A belterületen igen elenyésző a közterületi zöldfelületek mennyisége és a meglévők csupán hiányos rendszert alkotnak. Az önkormányzati tulajdonú zöldterület a KSH adatszolgáltatása alapján 2021. évben 52.291 m² volt. Ez egy lakosra vetítve mintegy 9.05 m²-t jelent.

Lakóterületi jelentősebb zöldfelületek (Forrás: saját szerkesztés)

2.2.2 Az épített környezet vizsgálata

Battonyán az ovális formájú belterületet nagy kiterjedésű, mezőgazdasági területek veszik körül. Három országos mellékúton lehet elindulni az egyes településrészek felé, melyek cikkekre szabdalják a külterületet, illetve Románia felé halad a negyedik útvonal, mely fontosabb közlekedési útvonalnak számít. A település sík területen fekszik, csak a horgásztavak és vízfolyások, valamint az elszórt erdőfoltok a meghatározóak. A mai településszövetet meghatározó első úthálózatát szerb betelepülők alakították ki. Az 1700-as években a Királyhegyesi-Száraz-érnek hátat fordítva, annak két oldalán volt egy-egy utca, ahol már egy szerb templom is látható volt. Az akkori település még egy jellegzetesen halmazos szerkezetű település képét mutatta. A mai város területét osztrák hadmérnökök regulálták 1808-ban, kimérték a jobbágytelkeket és létrejött a merev, sakktabla-szerű településszerkezet, melyet csak a Királyhegyesi- Száraz-ér kanyargós medre tör meg. A kialakult háztáji gazdálkodás a település szerkezetére nagy befolyással bírt, az arculati jellemzőket a mai napig magával hordozza a település. A szabályos tömbökön belül többségében azonos méretű telkek találhatók.

A település tovább fejlődött a Békéscsaba-Arad vasúti fővonal megépítésének köszönhetően. Csanád vármegye második legnagyobb városa volt ebben az időben. Ez a fejlődés egészen 1920-ig tartott: a trianoni békeedekrétum jelentette a befejeződést. Az új országhatár elvágta a várost Aradtól, Arad megyétől. A közigazgatási terület Ny-i szélén feltárt szénhidrogén-mezők és a termálvíz-készlet, valamint a közúti határátkelő szerepkör jelentett új alapot a problémák megoldására, a területhasználat újragondolására.

Beépítésre szánt területek

1.) Lakóterület

- Kisvárosias lakóterület: a városba bevezető utak mentén a kisvárosias településképp érdekében szabályozott telkek övezete.
- Kertvárosias lakóterület
- Falusias lakóterület

2.) Vegyes terület

- Településközpont vegyes terület: a település központi része és környezetük. E területeken található a település intézményének és kereskedelmi egységének többsége, valamint az esetleges fejlesztési igények is itt elégíthetők ki.
- Központi vegyes terület: elsősorban a városközpontban lévő lakóépületeket, lakásokat is magába foglaló intézmény jellegű beépítések.

3.) Gazdasági terület

- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület
- Ipari gazdasági terület

4.) Különleges terület – mezőgazdasági üzemi terület

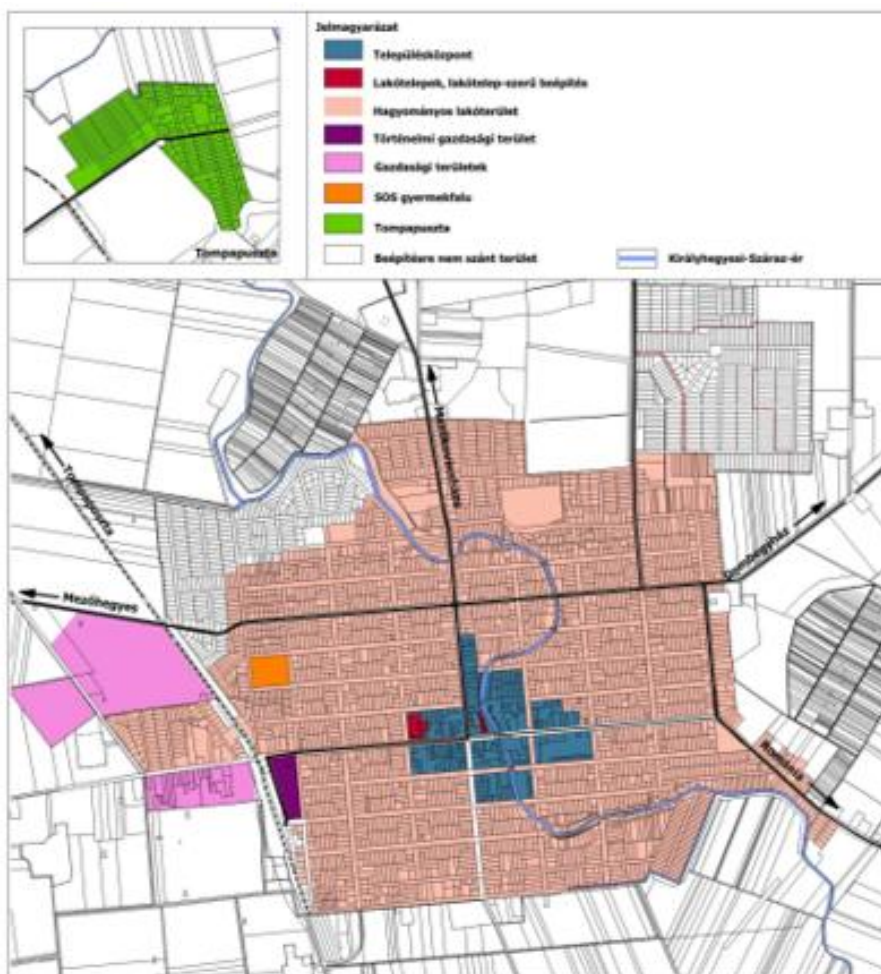
5.) Különleges terület

- Temető és kegyeleti park területe

- Veszélyes-hulladékkezelő telep
- Szennyvíztisztító területe
- Nyersanyaglelőhely területe
- Külszíni bányaterület
- Gyermekfalu

Beépítésre nem szánt területek

- 1.) Zöldterületek: közkert, közpark, játszótér, sportpályák, stb.
- 2.) Erdőterület
 - gazdasági erdő
 - védelmi rendeltetésű erdő
- 3.) Mezőgazdasági területek
 - kertek
 - általános mezőgazdasági területek
 - korlátozott funkciójú mezőgazdasági területek
- 4.) Vízgazdálkodási terület
- 5.) Közlekedési és közműelhelyezési területek: utak, vasútvonal, csomópontok

Eltérő karakterű településrészek (forrás: Településképi Arculati Kézikönyv)

2.3. Infrastrukturális ellátottság

A járás mindegyik települése rendelkezik közüzemű vezetékes ivóvízellátással, 2020-ban az ivóvízvezeték hálózat hossza 459,9 km volt.

Mezőkovácsházai járás települései közül Almáskamarás, Battonya, Kaszaper, Kevermes, Kunágota, Magyarbánhegyes, Medgyesegyháza, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Nagykamarás, Végegyháza rendelkezik szennyvízgyűjtő közcsatorna hálózattal, ami 2020-ban 271,5 km hosszúságú volt. 2014 és 2020 között 93,4 km szennyvízvezeték épült. Ez a térség egyik kiemelt szennyező forrása, amely a térség felszíni és felszín alatti vizek vízminőségét veszélyeztetik, különös tekintettel azoknál a településeknél, ahol a vízellátás a helyi vízbeszerzésre támaszkodik.

A járás valamennyi települése rendelkezik vezetékes földgázellátással, az egyes települések ellátottsága 30-80% között változik. A legnagyobb ellátottsággal a járási központ, Mezőkovácsháza rendelkezik.

2.3.1 Közlekedési hálózatok

Közúti közlekedés szempontjából a vármegyét a nagy közúti tranzitfolyosók elkerülik. A nemzetközi kapcsolatot elsődlegesen a 44. sz. Kecskemét-Békéscsaba-Gyula elsőrendű főút biztosítja a gyulai határátkelőhelyen keresztül. Ezt részben már kiváltották az M44 gyorsforgalmi út közelmúltban elkészült szakaszai. Lakitelek és Békéscsaba között épült ki 2x2 sávós autópályát. A határok átjárhatóságának megkönnyítése, a korábbi közúti kapcsolatok helyreállításával, ill. újak létesítésével előfeltétele annak, hogy a vármegye perem-jellege felszámolható legyen.

A vármegye területi közlekedési ellátottságára jellemző, hogy minden település be van kapcsolva a menetrendszerű autóbusz-közlekedésbe, míg a vasúti közlekedésbe bekapcsolt települések száma 32. Ezek a mutatók országos összehasonlításban is megfelelőek. Az eljutási idők szempontjából már nem olyan kedvező a helyzet, mert helyenként sem a menetrendszerű járatok sűrűsége, sem a közlekedésre szolgáló pályák (utak) állapota nem alkalmas az elvárható szolgáltatási színvonal biztosításához. A vasúti mellékvonalak közül három vonalon a személyszállítás megszűnt, a kis utasforgalom indokával. Az országos közutak hossza a vármegyében megfelel a hasonló jellegű vármegyék országos átlagának, azonban a vármegyén belül, a településeket összekötő mellékúthálózat kiépítettségében és állapotában igen nagyok a különbségek a jobb helyzetű középső, valamint a rosszabb helyzetű északi és déli területek között.

Battonya, a térségét határoló tájegységek nagyobb városaitól körülbelül egy óras autópályára fekszik. Így távolsága Szegedtől 80 km, Békéscsabától 62 km, Gyulától 55 km, Orosházától 47 km, **Aradtól (RO) 26 km**. Vasúthálózatba egy mellékvonallal csatlakozik Mezőhegyes irányban.

1995-ben nyílt meg az állandó határátkelőhely Battonya és Turnu (RO) között, ahol közúti személyforgalmat és 3,5 t-ig terjedő teherforgalmat bonyolítanak le. Az átkelő 0-24-ig üzemel.

Az ország útállománya közutakra és magánutakra oszlik. A közutak állami tulajdonú országos közutak és önkormányzati tulajdonú helyi közutak. Az országos közutak kezelője a Magyar Közút Nonprofit Zrt. A település közigazgatási területén országos közutak is áthaladnak.

Országos közutak:

Főút a települést nem érinti.

Mellékutak a következők:

- A 4444 j. Gyula-Battonya-Mezőhegyes összekötő út a térség határmenti településein halad keresztül, így biztosítva a térségi közúti kapcsolatot. Az út a 4434 j. mellékútról ágazik le Gyula külterületén, és halad át a határmenti települések belterületén, Eleken, Lőkösházán, Kevermesen, Dombegyházán, Battonyán át Mezőhegyesig, ahol ismét találkozik a 4434 j. mellékúttal. A 4444 j. mellékúthoz csatlakozik a 44136 j. Tompapuszta bekötő út, a 44331 j. Battonya állomáshoz vezető út és a 44143 j. Dombegyház bekötő út.
- A 4455 j. út a 4444 j. mellékúthoz csatlakozva köti össze Battonyát és az országhatárt. A következő határon túli település Turnu (Tornya). A határ éjjel-nappal nyitva áll nemzetközi személy- és 7,5 t korlátozott áruforgalom számára.
- A 4442 j. mellékút Magyardombegyházát és Battonyát köti össze. Az út a 4439 j. és a 4444 j. utak között teremt kapcsolatot.
- A 4443 j. mellékút a 4428 j. mellékút folytatásaként köti össze Mezőkovácsházát Battonyával.

A településen áthaladó országos összekötő utak képezik a település fő gyűjtőút-hálózati elemeit. Az utak kiépítettsége, burkolata teljeskörű.

Önkormányzati utak

A város önkormányzati tulajdonú úthálózata 97 km hosszú. A lakóutcák általában szélesek, szabályozási szélességük nagy, viszont kiépítettségük nem teljes. A belterület északi részein számos olyan telektömb van, ami fel van parcellázva, de nincs beépítve. Jellemzően az ezekhez tartozó utak nincsenek kiépülve.

Külterületi utak

Battonya külterületén továbbra is fontos szerepet játszanak a tanyákat, mezőgazdasági telepeket összekötő helyi utak.

Megközelíthetőség közúton

Battonyáról a járásközpont, Mezőkovácsháza személygépkocsival mintegy 18 perc alatt, a vármegyeszékhely, Békéscsaba közel 1 óra alatt, a főváros pedig hozzávetőleg 3 óra alatt közelíthető meg.

Autóbusz kapcsolatok, megközelíthetőség

Helyi közösségi közlekedés a településen nincs. A Mezőkovácsházai járáson belüli autóbuszkapcsolatok, követési idők és járatsűrűségek kielégítőbbek, mint a járás települései és a vármegyeszékhely között. A településről a legjobb viszonylat Mezőhegyes irányában van. Mezőhegyesre napi 16 db, Mezőkovácsházára napi 9 db közvetlen buszjáratral lehet eljutni Battonyáról.

Regionális autóbusz-közlekedés szempontjából a térség helyzete nem kedvező. A térségi közlekedés nehézkes, Battonyáról Békéscsabára napi 5 közvetlen járat indul, átszállás nélkül, majdnem kétórás menetidővel. Átszállással történő utazás során nagyobb a lehetőség a Békéscsabára utazók számára, hiszen Orosházán, Gyulán, Mezőkovácsházán, Eleken vagy Lőkősházán is átszállhatnak, viszont az átszállás során a menetidő 1,5 és 2,45 óra között ingadozik. Hasonló a helyzet a régióközpont Szeged megközelítésével is. Napi 5 közvetlen járat és legkevesebb 2 óra menetidő jellemzi az utazást.

Vasúti kapcsolatok, megközelíthetőség

Battonya belföldi vasúti kapcsolatát a Mezőhegyes-Battonya vasútvonal biztosítja, amely jelenleg nem üzemel. A vármegyén belüli vasúti összeköttetést szintén Mezőhegyesen át a Mezőtúr–Orosháza–Mezőhegyes vonal biztosítja. Mezőhegyes vonattal kb. 40 perc alatt, Békéscsaba, a vármegyeszékhely kb. 2 óra alatt érhető el, az utóbbi két átszállással. A régióközpont Szeged szintén Mezőhegyesen át, a Mezőhegyes-Újszeged vonal megszűnése óta, Orosházán keresztül ugyancsak két átszállással érhető el közel 3 óra menetidővel, napi egy járatral. A vasúti kapcsolat tehát rendkívül rossz.

Battonyán fejjállomás, vasúti határátkelőhely nincs.

Kerékpárutak

Kiépített kerékpárút-hálózat a településen nincs. A rendezési terven az alábbi kiépítendő kerékpárutak szerepelnek:

- Somogyi Béla utca teljes hossza,
- Köztársaságutca teljes hossza.

Gyalogos közlekedés

Gyalogos forgalom a járdákon, köztereken biztosított. Tervezett gyalogút a központban a csatorna partján és a Kossuth Lajos utca középső szakaszán van.

Parkolás

A fő közlekedési utak – jellemzően gyűjtőutak – mentén az intézmények, kereskedelmi és vendéglátóhelyek előtt van kiépített parkolóhely, de burkolatlan vagy zöldterületi parkolás is jellemző.

2.3.2 Közmű hálózatok

A közműhálózat állapotáról összességében elmondható, hogy jól kiépített, de merülnek fel hiányosságok a szennyvízelvezetés, a szennyvíztisztítás területén, továbbá a csapadékvíz elvezetés környezetében. Mivel megújuló energiaforrásokat csak nagyon kis mértékben alkalmaznak a város környékén, így célszerű kihasználni a napenergia, és a geotermikus energia adta lehetőségeket, melyre a település kifejezetten jó adottságokkal rendelkezik, továbbá a megkezdett energetikai korszerűsítést ésszerű folytatni.

Ivóvíz

A vízellátás az elmúlt évtizedekben megvalósított fejlesztések eredményeként a vármegyében teljes körűnek nevezhető. Valamennyi településen kiépítésre került a vezetékes ivóvíz ellátás. Ma vármegyei szinten a lakások **vezetékes ivóvíz bekötöttsége 93,64 %-os**, amely jelzi, hogy néhány település kivételével nagyon kedvező az ellátottság.

A település a Békés Megyei Regionális Vízműrendszerbe van kapcsolva, vízbeszerzése a rendszerről történik, az átvett vízmennyiség évente 284,07 m³. A regionális vízmű 4 üzemelő vízbázisból, Kevermes-Lőkösháza, Medgyesbodzás, Csanádapáca-Pusztaföldvár és Kunágota vízbázisokból kapja a vizet, valamint tartalék vízbázisként növekvő vízigények esetén rendelkezésre áll még a kaszaperi vízbázis is. Az üzemeltetést az Alföldvíz Zrt. végzi. A hálózati technológia jellemzően körvezetékes elosztóhálózat, a hálózati nyomást magastározóval biztosítja a rendszer. A KSH adatszolgáltatása szerint 2020-ban 57,7 km volt a kiépített vízvezeték-hálózat hossza, az átmérőtartomány 20-200 mm.

Az üzem- és ellátásbiztonságot szolgáló műszaki megoldások: Folyamatirányítás a diszpécser központokból, 24 órás diszpécser szolgálat, KBRV ivóvízbiztonsági terv, hibaelhárítási készenlét rendszer. Az ivóvizek kémiai összetételét és bakteriológiai állapotát a vízművek rendszeresen ellenőrzik. Az egész térségre jellemző, hogy az ivóvizek túl lágyak. A CaO-ban kifejezett vízkeménység értéke határérték-közeli, de esetenként a határérték 40%-át sem éri el.

A vízellátó hálózat a település úthálózatának és beépítésének megfelelően nagyrészt körvezetékes rendszerű, néhány utca ellátása ágvezetékekkel biztosított. A településen a belterületi ingatlanok vízellátása megoldottnak tekinthető, valamennyi utcában a vízellátó hálózat kiépült. Az ingatlanok vízbekötéssel rendelkeznek.

Szennyvíz

Az elmúlt évtizedekben kiépített vezetékes ivóvízellátással párhuzamosan lényegesen megnőtt a fajlagos vízfelhasználás, s ezzel együtt a keletkező szennyvíz mennyisége is. A vízügyi ágazat a közelmúltban a korábbi vezetékes ivóvízellátás kiépítéséhez hasonlóan, hazai és nemzetközi támogatás segítségével bonyolította a szennyvízhálózat és szennyvíztisztítás létesítésének intenzív fejlesztését. Ennek hatására számos szennyvíztisztító telep létesült és több települési csatornahálózat került kiépítésre.

Battonya SBR eleveniszapos biológiai tisztítással rendelkező **620 m³/nap kapacitású, 6.300 lakos-egyenértékű** helyi ellátást szolgáló telep. A tisztított vizek befogadója a Királyhegyesi-Szárazér-főcsatorna 85+563 szelvénye. A településen az üzemeltető nyilvántartása szerint 3 db átemelő műtárgy üzemel. A kiépített szennyvízhálózat hossza a KSH adatszolgáltatása szerint 2020-ban 51,2 km volt a 2000. évi 12,5 km-rel szemben. A szolgáltatásra rákötött ingatlanok száma 159-ről 1431-re nőtt ezen időszak alatt. Az üzemeltetést szintén az Alföldvíz Zrt. végzi.

Battonya település szennyvízcsatorna-hálózatának fejlesztése és rekonstrukciója 2020-ban fejeződött be. A domborzati viszonyok miatt 20 öblözet került kialakításra. A gravitációs csatornahálózat esetében a szennyvízszállítás segédenergia nélkül, a gravitációs erő hatására történik. Az öblözetekből átemelők továbbítják a szennyvizet a szennyvíztisztító telepre.

A kiépült csatornahálózatra 2712 db ingatlan került bekötésre. Kiépítésre került 43.193,51 fm gerincvezeték (Ø200-315 KG-PVC), 34.913,15 fm bekötővezeték (Ø160 KG-PVC); 5.005,57 fm nyomóvezeték (Ø90-200 KPE), valamint 21 db átemelő. A 620 m³/nap kapacitású szennyvíztisztító telep a településtől É-ra helyezkedik el, a tisztított szennyvizet befogadó Királyhegyesi-Száraz-ér mellett.

Üzemeltetés

Békés vármegye településeinek vízellátását döntő hányadban az Alföldvíz Zrt. biztosítja, néhány település szolgáltatója a Gyulai Közüzemi Kft., de vannak önállóan üzemeltető települések is. A vízellátást részben saját vízbeszerzéssel biztosítják, részben a saját vízbázisról településen belüli elosztással, részben kistérségi regionális hálózattal, részben nagy regionális hálózatról vételezett vízzel látják el a településeket. A helyi, megfelelő vízminőségű vízbeszerzést a helyi bázis elszennyeződése esetén a regionális rendszerek fejlesztésével lehet pótolni. A regionális vízbeszerzés lehetősége ezért különös figyelmet érdemel. Az ellátás biztonsága érdekében a kistérségi-, térségi szolgáltató művek összekapcsolása, regionális rendszerek kialakítása növeli az ellátás biztonságát.

Csapadékvíz

A csapadékvíz-elvezetése jellemzően a főútvonalak mentén kialakított kisebb nagyobb befogadóképességű földárkok segítségével történik. Az árkok jelentős része szikkasztóárok, de ahol a domborzati viszonyok lehetővé teszik, a csapadékvizet a befogadó vízfolyások irányába szállítják. A kapubehajtok vonalában átereszek biztosítják az árokszakaszok folytonosságát. A település vízgyűjtőjére hullott csapadékvizek befogadója a Királyhegyesi-Szárazér főcsatorna, a Póstaöldi és a Peregi csatorna. Az árkok viszonylag jól karbantartottak, 2017-ben egy nagyobb fejlesztés is történt a településen. A hiányos szakaszok javítására 2022-ben nyert pályázati forrás az Önkormányzat, a kivitelezési munkálatok vélhetően 2025-ben kezdődnek el.

A kisebb forgalmú lakóutcák, szilárd burkolat nélküli utak mellett nincs kiépített árok, így ezeken a területeken a csapadékvíz a zöldfelületen elszikkad. Meg kell jegyezni, hogy a klímaváltozás hatására előforduló szélsőséges csapadékesemények zavarmentes elvezetése egyre nehezebb feladat. A nagyobb csapadékesemények során a vizek elvezetésére szolgáló

vízfolyások mederben tartása egyre nehezebb, de a csapadékvíz hiánya is egyre nehezebben kezelhető. Távolilag a legnagyobb vízhiány a mezőgazdaságban, az agrárágazatban várható, amelynek vízellátására az öntözőcsatornák, öntöző hálózatok kiépítési igénye várható. Ezek jellemzően a felszíni vizekre támaszkodva alakíthatóak ki. A kiskertek, zöldfelületek locsolóvíz igényének kielégítése is távolilag egyre kevésbé veszi igénybe az ivóvíz hálózatot, inkább a helyi vízbeszerzés kap egyre hangsúlyosabb szerepet. A helyi vízbeszerzés keretében a csapadékvíz visszatartása is fontos, megoldandó feladattá fog válni.

Energia

Békés vármegye az ország területének dél-keleti szélén helyezkedik el, mégis több, a jelentősebb energiaellátó rendszerekhez tartozó gerinchálózat halad át rajta. Ezek a nagyfeszültségű átviteli hálózatok és nagynyomású földgáz-, termék- és olaj-szállítóvezetékek.

Battonya település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamos energia és a földgáz áll rendelkezésre.

Gázellátás

*A járás településeinek gázellátását az MVM Hálózathoz tartozó MVM-Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. biztosítja. A járás ellátásának bázisa a járáson belül a Battonyai, az Újtelepi és a Végegyházai, a járáson kívül a tótkomlói, csanádapácai és a békéscsabai gázátadó állomások, amelyek betáplálása az FGSZ Földgázszállító Zrt. üzemeltetésében levő országos nagynyomású szállítóvezetésekről megoldott. A nagynyomású szállítóvezeték hálózat Kardoskút-Battonya közötti szakasza áthalad a járás területén. A békéscsabai átadóállomásról déli irányba induló nagyközép-nyomású vezetésekről látják el a járási települések közül Medgyesegyháza, Nagykamarás, Almáskamarás, Kunágota, Dombiratos, valamint Kevermes településeket. **A battonyai gázátadó kapacitása 10.000 m³/h.***

Battonyán a földgáz szolgáltató rendszer kiépítése település szintűnek tekinthető, kiépítettsége korszerű termikus energiaellátási lehetőségét biztosít a településen. Az elosztó hálózat elrendezése vegyes: körvezetékes és ágvezetékes. A vezetékek acél és PE anyagminőségűek. Az elosztók 160 PE, 110 PE, 90 PE, 63PE és 32 PE valamint DN150 és DN 80 méretűek, a lecsatlakozások 63, 32 és 20 PE méretűek.

A KSH adatszolgáltatása szerint a gázellátásba bekötött lakások száma 2020-ban 1.948 db.

A földgáz nagyközép-nyomású (6 bar) elosztó vezetéken ÉK-i irányból érkezik a 4444. j. út mellett a települési gázfogadókhöz. A gáz nyomásszabályozó állomás a Köztársaság út – Somogyi Béla utca csomópontjában található. A községi gázfogadótól az ellátó rendszer középnyomáson (1 bar) épült ki.

Villamosenergia ellátás

A járás településeinek villamosenergia ellátását az MVM Hálózathoz tartozó MVM-DÉMÁSZ Áramhálózati Kft. biztosítja. A járás területének észak-keleti szélén a MAVÍR Zrt. által

üzemeltetett 400 kV-os átviteli hálózati nyomvonal halad keresztül, oszlopokra fektetve területfoglalási igényét figyelembe kell venni.

A járás területén áthalad a szolgáltató 132 kV-os főelosztó hálózati rendszeréhez tartozó Sándorfalva-Békéscsaba közötti szakasza, amelyről táplált 132/22 kV-os alállomások a járás villamosenergia ellátásának bázisai. A járáshoz legközelebb eső alállomások a mezőhegyesi és a medgyesegyházai, amelyekről táplált 22 kV-os hálózatok fűzik fel a járás településein elhelyezett fogyasztói transzformátor állomásokat. A transzformátor állomásokról indul az a kisfeszültségű elosztóhálózat, amelyről a fogyasztói igények közvetlen kielégítése biztosított.

A településen a közép- és kisfeszültségű hálózat is oszlopokra fektetve került kivitelezésre. A kisfeszültségű hálózatról az egyes ingatlanok csatlakozása is föld feletti kivitelezésű. A KSH adatszolgáltatása szerint 2020-ban a település háztartásai számára szolgáltatott elektromos energia **5.325 kWh**.

Megújuló energiaforrások

Békés vármegye és ezen belül a mezőkovácsházi járás is energiaforrás-hordozók tekintetében kedvező adottságokkal rendelkezik. A járásban értékes energiatermelésre alkalmas ásványi nyersanyagok is előfordulnak, amelyek közül az energiahordozóként hasznosítható szénhidrogén készletet kell kiemelni, amely a földgázellátás fejezetében már részletezésre került.

Természetes energiaforrások között kell említeni a járás természeti adottságaként hasznosítható megújuló energiahordozók rendelkezésre állását. Az országban, így a járásban is elérhető megújuló energiaforrás a szélenergia, a napenergia, a biomassa-biogáz és a geotermikus energia. Ezek előfordulása az ország területén nem egyenletes és általános, befolyásolja a földrajzi elhelyezkedés, a topográfiai és a légköri viszonyok, valamint a felszín alatti geológiai adottságok. Ugyanakkor a megújuló energiahordozók hasznosítása Battonyán még városszinten nem elterjedt megoldás. A várható ár struktúra változás, és a környezetvédelmi igények felértékelik a megújuló energiaforrásokat, s azok szélesebb körű hasznosítási igénye prognosztizálható. A megújuló energiahordozók közül a szél és a napenergia, a biomassa, valamint a geotermikus energia-hasznosítás lehetőségét kínálja a település természeti adottsága.

Elektronikus hírközlés

Az elektronikus hírközlési infrastruktúra elemei: **távközlési ellátás, internet, műsorszórás és kábel tv ellátás**. Az elektronikus hírközlési létesítmények elhelyezésének területét a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 26.§ (1) bekezdése szabályozza. Az elhelyezés feltételeit az elektronikus hírközlési építmények elhelyezéséről és az elektronikus hírközlési építményekkel kapcsolatos hatósági eljárásokról szóló 20/2020. (XII. 18.) NMHH rendelet írja elő. Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2007 (II.5.) rendelete a Battonya város Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szabályozza a távközlési hálózatok elhelyezését, a védőtávolságokat.

2.4. Demográfiai adatok

Battonya város lakosságszámának csökkenését akkor lehet legjobban érzékeltetni, ha a rendszerváltás óta eltelt KSH statisztikai adatsorait vizsgáljuk, és ezáltal szemléletessé válik a drámai népességfogyás mértéke és üteme!

NÉPESSÉG, LAKÁSÁLLOMÁNY

Időpont	Lakónépesség	Lakások száma
1990.01.01. (a népszámlálás időpontjában)	7 385	3 245
2001.02.01. (a népszámlálás időpontjában)	6 872	3 108
2011.10.01. (a népszámlálás időpontjában)	6 087	3 009

Az adatsorok alapján megállapítható, hogy a rendszerváltástól eltelt 20 év alatt a város lakosságszáma 18%-al, 1.329 fővel csökkent! Hogy szemléletes legyen ez a népességfogyás, ez olyan, mintha a kb. ekkora lakosságszámmal rendelkező Végegyháza községe egyszerűen eltűnne a térképről! 2020-tól elmondható, hogy Battonya lakossága tartósan 6.000 fő alatt maradt az előző ciklus (2020 – 2024) éveinek szinte mindegyikében. Az alábbi, a Belügyminisztérium népesség nyilvántartásainak hivatalos adatait elemezve megállapítható, hogy népesség monoton csökken évről-évre...

Magyarország állandó lakossága 2020. január 1-jén: 9 917 344 (férfi: 4 780 849; nő: 5 136 495)

Megye	Település	Település típusa	Állandó férfi lakosság összesen	Állandó női lakosság összesen	Állandó lakosság összesen
Battonya		város	2 919	3 007	5 926

Magyarország állandó lakossága 2021. január 1-jén: 9 890 640 (férfi: 4 771 677; nő: 5 118 963)

Település	Település típusa	Állandó férfi lakosság összesen	Állandó női lakosság összesen	Állandó lakosság összesen
Battonya	város	2 955	3 050	6 005

Magyarország állandó lakossága 2022. január 1-jén: 9 841 587 (férfi: 4 750 131; nő: 5 091 456)

Település	Település típusa	Állandó férfi lakosság összesen	Állandó női lakosság összesen	Állandó lakosság összesen
Battonya	város	2 934	3 034	5 968

Magyarország állandó lakossága 2023. január 1-jén: 9 804 022 (férfi: 4 734 246; nő: 5 069 776)

Település	Település típusa	Állandó férfi lakosság összesen	Állandó női lakosság összesen	Állandó lakosság összesen
Battonya	város	2 869	3 005	5 874

Magyarország állandó lakossága 2024. január 1-jén: 9 765 254 (férfi: 4 718 087; nő: 5 047 167)

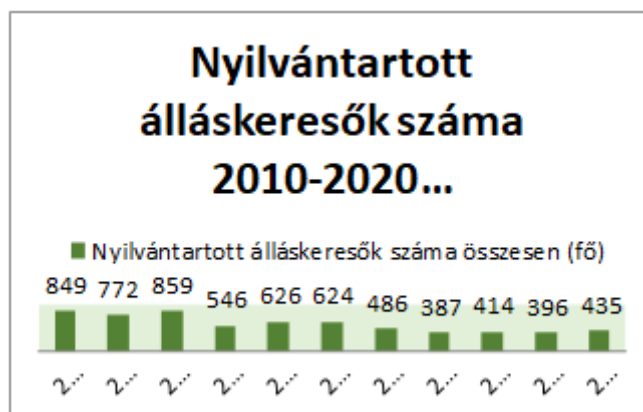
Település	Település típusa	Állandó férfi lakosság összesen	Állandó női lakosság összesen	Állandó lakosság összesen
Battonya	város	2 822	2 971	5 793

A számokat vizsgálva az állapítható meg, hogy Magyarország lakosságszáma **152.090 Fővel** csökkent 2020 – 2024 között, amely **1,5%-os** mértékű népességfogyást jelent.

Battonya város esetében az állapítható meg, hogy lakosságszáma **133 Fővel** csökkent 2020 – 2024 között, amely **2,2%-os** mértékű népességfogyást jelent. **Ez a népességfogyás az országos átlagot 50%-al haladja meg, gyakorlatilag másfélszer gyorsabb a város népességfogyása!**

2.5 Munkaügyi adatok

A munkanélküliség alakulása Battonya városában mindig is egy kritikus érték volt, hiszen a rendszerváltás óta voltak időszakok amikor az országos átlag háromszorosát is meghaladta ez a mérőszám! Ezt jól bemutatja az a 2010 – 2020 közötti táblázat, amely a Munkaügyi Központ adatsorain alapul:

A 2011-ben nyilvántartott munkanélküliek száma 772 fő volt, aránya a város akkori összes lakosságszámára vetítve (6.087 fő a KSH népszámlálási adatai szerint) **14%** volt, az országos átlag ebben az évben 6% volt! Vagyis több mint az országos átlag kétszerese.

Ez a helyzet javult mára, ugyanis a Munkaügyi Központ 2025. januári adatai alapján összesen 287 fő regisztrált munkanélkülit tartanak nyilván Battonyán ezáltal a munkanélküliség a lakosságszámra vetítve 5%. Az országos átlag 4,3%, Battonya így alig haladja meg az országos átlagot. Azonban árnyalja a képet, ha megvizsgáljuk a munkavállalási korú népesség számának alakulását!

	Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma, fő	Csökkenés 5 év létszámban	Csökkenés 5 év alatt %-ban
2019	3 700		
2020	3 622		
2021	3 618		
2022	3 553		
2023. december	3 180	520	17%

Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy aki dolgozni akart és helyben nem kapott munkát, az elköltözött Battonyáról! Ez óriási érvágás a település gazdasági helyzetére nézve, hiszen 5 év alatt a lakosság 8%-a egyszerűen elköltözött a városból!!!

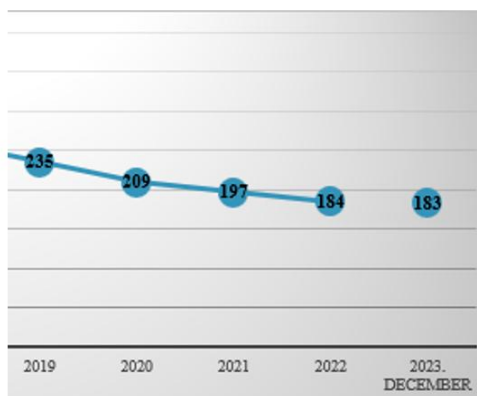
2.5.1 Közfoglalkoztatás

A Kormány gazdaságpolitikáját a közfoglalkoztatás tekintetében egyszerűen meg lehet fogalmazni: **NEM CÉL A KÖZFOGLALKOZTATÁS SZINTEN TARTÁSA, SŐT ANNAK A CSÖKKENTÉSE TÖRTÉNIK!**

Ez látszik az elmúlt évek tendenciáin, amelyet az alábbi táblázat jól szemléltet:

Közfoglalkoztatottak éves átlagos létszáma

BATTONYA településen

A közfoglalkoztatottak létszáma 2025 március 1-jén Battonyán 149 fő volt, ez az előző ciklus 2019-es induló létszámához képest 86 fővel való csökkentést jelent, amely -36,6%. A 2025.03.01. napjával induló járási startmunka mintaprogram és a hosszabb távú közfoglalkoztatási program keretei között összesen 149 főt alkalmaz az Önkormányzat. Nemek arányát tekintve 86 fő nő és 63 fő férfi munkavállalóval indul a program. Bér és járulék támogatási keretet tekintve 233 568 124 Ft a támogatási összeg, felhalmozási és működési költségeket tekintve pedig 20 478 999 Ft keretösszeg áll a rendelkezésünkre. A munkavállalók közül a kertészetben 21 fő, különböző intézményeinkben 60 fő emellett a település közigazgatási területén belül 68 fő végez munkát a város számára.

2.6. Az önkormányzat gazdasági helyzetének elemzése

2.6.1. Az önkormányzat vagyona

Battonya Város Önkormányzata
vagyonkimutatása a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközökről
forgalomképesség szerinti bontásban
bruttó összegben

adatok forintban

Battonya Város Önkormányzata ÖSSZESEN						
MEGNEVEZÉS	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Forgalomképtelen eszközök	4 026 769 111	311 212 144	219 641 145	295 777 154	327 113 276	337 441 166
Korlátozottan forgalomképes eszközök	5 625 003 729	9 770 139 585	9 953 503 291	5 621 983 007	5 796 734 093	5 836 490 130
Forgalomképes eszközök	257 686 637	183 693 302	165 651 027	170 877 177	148 521 453	150 570 019
Összesen	9 909 459 477	10 265 045 031	10 338 795 463	6 088 637 338	6 272 368 822	6 324 501 315

Battonya Város Önkormányzata
kimutatása a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök értékesítéséről
bruttó összegben
adatok forintban

Battonya Város Önkormányzata ÖSSZESEN						
MEGNEVEZÉS	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Befektetett eszközök értékesítése	5 172 690	1 068 986	3 516 389	10 630 570	7 318 212	4 367 955
Összesen	5 172 690	1 068 986	3 516 389	10 630 570	7 318 212	4 367 955

2.6.2. Pénzügyi helyzet

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2021. (III.10.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2021. évi költségvetéséről.

Hatályos: 2022. 02. 25. 12:00

„2. A költségvetés bevételei és kiadásai

3. § (1) .§ (1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2021. évi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 2 124 158 634 Ft összegben állapítja meg, ezen belül

a) a költségvetési egyenleget – a költségvetési bevétel és a költségvetési kiadás különbözetét - 601 585 111 Ft összegben, ebből

aa) a működési költségvetés egyenlegét - a működési bevétel és a működési kiadás különbözetét - **73 258 242 Ft** összegben,”

2021. évben az önkormányzatok rendkívüli támogatása keretében igényelt támogatás

összege: 29 003 363 Ft, a nyújtott támogatás összege: 19 874 515 Ft.

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2022. (III. 11.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2022. évi költségvetéséről

Hatályos: 2023. 02. 25.

„2. A költségvetés bevételei és kiadásai

3. § (1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2022. évi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 2 427 639 021 Ft összegben állapítja meg, ezen belül

a) a költségvetési egyenleget – a költségvetési bevétel és a költségvetési kiadás különbözetét - 509 895 369 Ft összegben, ebből

aa) a működési költségvetés egyenlegét - a működési bevétel és a működési kiadás különbözetét - **80 418 691 Ft** összegben,”

2022. évben az önkormányzatok rendkívüli támogatása keretében igényelt támogatás összege: 36 659 317 Ft, a nyújtott támogatás összege: 14 177 213 Ft.

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2023. (II. 24.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat 2023. évi költségvetéséről.

Hatályos: 2024. 03. 01.

„2. A költségvetés bevételei és kiadásai

3. § (1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2023. évi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 2 679 287 515 Ft összegben állapítja meg, ezen belül

a) a költségvetési egyenleget – a költségvetési bevétel és a költségvetési kiadás különbözetét - 576 319 060 Ft összegben, ebből

aa) a működési költségvetés egyenlegét - a működési bevétel és a működési kiadás különbözetét + **63 660 187 Ft** összegben,”

2023. évben az önkormányzatok rendkívüli támogatása keretében igényelt támogatás összege: 93 136 856 Ft, a nyújtott támogatás összege: 19 579 994 Ft.

A 2023. évi zárszámadási rendeletben látható, hogy a működési költségvetés egyenlege 58 400 837 Ft volt, melyből a maradvány 55 892 376 Ft volt, a különbözetből klímák és labdafogó háló került beszerzésre. 2023-ban 41 309 857 Ft 2022-es keltezésű számla került kifizetésre és 77 411 Ft 2021-es keltezésű számla.

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2024. (II. 29.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2024. évi költségvetéséről.

Hatályos: 2025. 02. 28.

„2. A költségvetés bevételei és kiadásai

3. § (1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2024. évi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 2 514 952 792 Ft összegben állapítja meg, ezen belül

a) a költségvetési egyenleget – a költségvetési bevétel és a költségvetési kiadás különbözetét - 774 430 492 Ft összegben, ebből

aa) a működési költségvetés egyenlegét - a működési bevétel és a működési kiadás különbözetét - **7 409 893 Ft** összegben,”

2024. évben az önkormányzatok rendkívüli támogatása keretében igényelt támogatás összege: 150 647 786 Ft, a nyújtott támogatás összege: 34 895 710 Ft.

Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2025. évi költségvetéséről.

Hatályos: 2025. 02. 28.

„2. A költségvetés bevételei és kiadásai

3. § (1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2025. évi költségvetés bevételi és kiadási főösszegét 2 333 043 698 Ft összegben állapítja meg, ezen belül

a) a költségvetési egyenleget – a költségvetési bevétel és a költségvetési kiadás különbözetét - 147 767 686 Ft összegben, ebből

aa) a működési költségvetés egyenlegét - a működési bevétel és a működési kiadás különbözetét - **101 094 683 Ft** összegben,”

2025. évben az önkormányzatok rendkívüli támogatása keretében igényelt támogatás összege az I. ütemben: **57 606 758 Ft**. 2025. évtől kezdve a pályázati útmutató szerint nem nyújtható be támogatás olyan fizetési kötelezettségekhez, amelyek 2024. év előtt keletkeztek. Ez az összeg a 2024. december 31-ei szállítói állomány alapján **16 037 755 Ft**, melynek összetétele a következő:

- közüzemi díjtartozás: 2 657 407 Ft

- köztisztviselés díjtartozás: 11 362 300 Ft

- egyéb díjtartozás: 2 018 048 Ft.

III. GAZDASÁGI PROGRAM 2020-2025

A Helyzetelemzési munkarész egyértelműen bemutatja, hogy az elmúlt években/évtizedben Battonya városában konzerválódott a stagnálás, sőt, tekintve, hogy a munkaképes lakosság közül több mint 500 fő „tűnt” el a városból, előre vetíthető a további leszakadás! **Ezt a helyzetet felismerve egy teljesen más típusú szemléletre, és valódi gazdasági élénkítő intézkedéssorozatra van szükség! Ez a szemlélet határozza meg a jelen fejezet részét, és ennek a szemléletváltásnak kell megtörténni minden városi intézményvezető, Képviselő-testületi tag, és egyáltalán minden dolgozó munkájában, hozzáállásában!**

A következő közel 5 év Battonya városát érintő gazdasági folyamatainak a legfőbb vezérfonala a környezeti és gazdasági értelemben vett **fenntarthatóság, a hatékonyság és termelékenység növelés, a munkahelyteremtés elősegítése és a lokális gazdasági környezet fejlesztése.**

Alapvető célkitűzésként a gazdasági program nemcsak azokat a pénzügyi célkitűzéseket tartalmazza, amelyek megvalósulása esetén Battonya kiegyensúlyozott és kiszámítható költségvetéssel működik az érintett időszakban, hanem azokat a fejlesztési elképzeléseket is, melyek megvalósulása esetén az itt élő emberek életkörülményei javulhatnak és megfordítható az ország vidéki térségeiben már régóta tartó elnéptelenedési folyamat.

Olyan, a vállalkozói szektor működését és letelepedését segítő és támogató környezetet kell kialakítani Battonyán, amely ösztönzi a már most helyben működő, és a még letelepedésüket tervező gazdasági szereplőket. Kiemelt cél, hogy e környezet elősegítse a fejlődésüket, a munkahelyteremtést, a város gazdasági és társadalmi potenciálját egyaránt erősítő működésüket.

2020-2027 között, az Unió pénzügyi ciklusában újabb pályázati források állnak Magyarország rendelkezésére. A pályázati források nemcsak vállalkozások és civil szervezetek részére állnak rendelkezésre, hanem az önkormányzatok és az általuk alapított vállalkozások is részesülhetnek belőle. Figyelembe kell venni, hogy a pályázatok támogatási intenzitása csak bizonyos pályázati kategóriák esetén éri el a 100 %-ot, abban az esetben, ha a támogatás intenzitása ennél alacsonyabb, akkor a pályázó önkormányzatnak vagy önkormányzati társaságnak az önerőt biztosítania kell. Ennek forrása lehet az esetleges állami önerő alap, saját forrás, illetve kiemelt cél esetén és külön kormányzati engedély birtokában a banki hitel. A költségvetéseket mindig annak tükrében kell elkészíteni, hogy az egyensúly megléte mellett a fejlesztésekhez szükséges saját erő is rendelkezésre állhasson anélkül, hogy ez az önkormányzat eladósodottságát eredményezné.

Fenti célkitűzések alapján a gazdasági programunk főbb pontjai az alábbiak:

3.1. A gazdaságélénkítés intézményi háttere

3.1.1 Városellátó Szervezet

A költségvetési szerv 2004-ben került megalapításra a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátása érdekében, a költségvetési intézmények, lakás és nem lakás célú ingatlan vagyron működtetési, üzemeltetési feladatainak, továbbá a közfoglalkoztatással kapcsolatos feladatok ellátására.

A költségvetési szerv alaptervékenységének kormányzati funkció szerinti megjelölése:

- *Köztemető-fenntartás és -működtetés;*
- *Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok;*
- *Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások;*
- *Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása;*
- *Piac üzemeltetése;*
- *Máshova nem sorolt gazdasági ügyek;*
- *Nem veszélyes (települési) hulladék vegyes (ömlesztett) begyűjtése, szállítása, átrakása;*
- *Közvilágítás;*
- *Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások;*
- *Sportlétesítmények, edzőtáborok működtetése és fejlesztése;*
- *Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben;*
- *Intézményen kívüli gyermekétkeztetés;*
- *Lakóingatlan szociális célú bérbeadása, üzemeltetése*

A költségvetési szerv illetékessége, működési területe: **Battonya város közigazgatási területe**

Az intézmény szervezeti felépítése, tagozódása

1. Napköziotthonos konyha (Fő utca 117.)

(1 fő élelmezésvezető; 1 fő adminisztrátor, pénztáros; 2 fő szakács; 4 fő konyhalány; 1 fő sofőr; 1 fő takarítónő; 1 fő húsfeldolgozó; 1 fő cukrász) Az állandó munkavállalók munkáját folyamatosan **három fő közfoglalkoztatott** segíti.

2. Karbantartási részleg (Fő utca 79-81.)

(1 fő műszaki vezető; 6 fő karbantartó)

3. Iroda (Fő utca 91.)

(1 fő intézményvezető; 1 fő személyi asszisztens; 1 fő személyi asszisztens helyettes; 1 fő munkavezető; 1 fő sofőr; 1 fő takarítónő; 1 fő kertész)

A tervezett Konyha felújítási projekt befejezését követően **szükséges megvizsgálni a gazdasági társaságként történő további működtetését**, tekintettel az alapfeladatok és a szakmai kompetencia megléte esetén vállalható többletfeladatok arányára. Az átalakítás szükségességét tovább erősítheti az a helyzet, hogy a Fürdő jelenlegi üzemeltetője (*előzetes tájékoztatása alapján*) 2030-ban már nem kíván tovább üzemeltetni. Ennek értelmében az Önkormányzatnak a további üzemeltetést vagy külső befektető/üzemeltető vállalkozással, vagy saját hatáskörében kell megoldani.

3.1.2. *Battonyai Közművelődési, Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Kft.*

A Társaság megalakulása óta jelentős szerepet tölt be Battonya városa kulturális életében. Célja a város és vonzáskörzete közművelődési és kulturális igényeinek maximális kielégítése oly módon, hogy biztosítsa a közművelődési színtereket és infrastruktúrájukat, a helyi értékek megőrzését, a város lakossága számára a közművelődési lehetőségek biztosítását, a közösségi élet támogatását. A szolgáltatási és városmarketing tevékenységének célja egyrészt a kiegyensúlyozott működési feltételek biztosítása. Másrészt folyamatosan arra törekszik, hogy még izgalmasabb, jól szervezett programokkal, még több embert szólítson meg annak érdekében, hogy Battonya városa kedvelt és vonzó település legyen.

1.1 A Társaság alapadatai:

A Társaság elnevezése: *Battonyai Közművelődési, Fejlesztési és Koordinációs Nonprofit Kft.*

A Társaság rövidített elnevezése: *BKFK Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Társaság)*

Ügyvezető: *Dudaszegné Dr. Lajos Tímea* jogviszony kezdete: *2025. február 1.*
jogviszony vége: *2030. január 31.*

A Társaság székhelye:

Közös Önkormányzati Hivatal *5830 Battonya, Fő utca 91.*

A Társaság telephelyei: *2021. 06. 23-tól.*

Battonyai Városi Könyvtár *5830 Battonya, Fő utca 72/A.*

Művelődési Ház Battonya *5830 Battonya, Fő utca 77.*

Helytörténeti Gyűjtemény épülete *5830 Battonya, Fő utca 103.*

Molnár-C Pál Emlékház *5830 Battonya, Fő utca 123.*

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG tagjai:

Jenei Ilona Emma - elnök A megbízatás kezdete: *2025. 03. 01.* A megbízatás vége: *2030. 02. 28.*

Galgóczi Szabina - tag	<i>A megbízatás kezdete: 2025. 03. 01.</i>	<i>A megbízatás vége: 2030. 02. 28.</i>
Halik Andrea - tag	<i>A megbízatás kezdete: 2025. 03. 01.</i>	<i>A megbízatás vége: 2030. 02. 28.</i>

1.2 A tulajdonos adatai:

Battonya Város Önkormányzata a Társaságot határozatlan időre alapította, tevékenységét 2007. 05. 07. napjával kezdte meg. Az önkormányzat 100%-ban tulajdonosa a Társaságnak.

1.3 A Társaság működési köre:

1. A 2020. június 17. napján aláírt „Közművelődési megállapodás” értelmében a Társaság, mint „Feladatellátó” a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 79§-a, valamint Battonya Város Önkormányzata közművelődési feladatainak ellátásáról szóló 11/2020. (VI.18.) önkormányzati rendeletben meghatározottak alapján ellátja a Battonyai Városi Könyvtár, Művelődési Ház Battonya, Molnár-C Pál Emlékház üzemeltetését és programjainak szervezését. Feladatellátási tevékenysége kiterjed a kutató és fejlesztő, közhasznú információt gyűjtő és szolgáltató, valamint közhasznú adatbázist működtető tevékenységek végzésére.
2. Koordinálja és szervezi a városi rendezvényeket, ellátja a városmarketing feladatokat. Megvalósítóként részt kíván venni a magyar állam és/vagy az EU által társfinanszírozott városi projekteken, különös tekintettel a rendezvényszervezés, PR. kommunikáció, és marketing tevékenységek ellátásában.
3. Vállalkozói tevékenységként hang és fénytechnikai szolgáltatásokat nyújtó, kiadói tevékenységet folytató, reklám és marketing feladatokat végző, országos hálózaton belüli belépőjegy értékesítő, nyomdai és grafikai munkát végez.

A Társaság működése

(2025. február 1-től)

Az **Ügyvezető** közvetlen irányítása alá tartozó egységek: *(2025. február 1-től a Társaság a működését „Divíziókba” szervezve látja el az alábbiak szerint.)*

Divízió 1: Battonyai Városi Könyvtár, Művelődési Ház Battonya, Molnár-C Pál Emlékház

<i>Művelődési Ház vezető:</i>	<i>1 Fő</i>
<i>Könyvtár vezető:</i>	<i>1 Fő</i>
<i>Kulturális szervező:</i>	<i>2 Fő</i>
<i>Közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak:</i>	<i>5 Fő</i>

Divízió 2: Városmarketing szervezet

<i>Pályázati szakértő:</i>	1Fő
<i>Rendezvényszervező munkatárs (részmunkaidőben)</i>	1Fő

Battonya Város 2024. november 28-án módosította a Szervezeti és Működési Szabályzatát, amely alapján egy új egység, a Polgármesteri Kabinet jött létre. A Polgármesteri Kabinet szakmai irányítását a Kabinetvezető végzi, a Társaság Ügyvezetője tagja a Polgármesteri Kabinetnek, amely egység a **Kabinetvezető** irányítása mellett szakmai segítséget nyújt az Ügyvezetőnek a Társaság munkájának szervezésében, vállalkozási tevékenységeinek megvalósításában.

Divízió 1: *Battonyai Városi Könyvtár, Művelődési Ház Battonya, Molnár-C Pál Emlékház*

- Battonyai Városi Könyvtár *(irányítja: Művelődési Ház vezető)*
- Művelődési Ház Battonya *(irányítja: Művelődési Ház vezető)*
- Molnár-C Pál Emlékház *(irányítja: Művelődési Ház vezető)*

Divízió 2: *Városmarketing szervezet (irányítja: Polgármesteri Kabinetvezető)*

A Társaság pénzügyileg két egységre tagolódik:

1. Az általános közművelődési alapeladatok ellátása (Divízió 1.)

A Társaság az **1. Divízió**n keresztül látja el a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról, és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 76 § (3) és (4) bekezdésében foglalt közművelődési alapszolgáltatásokat. A Társaság ezen divíziója az 1997. évi CXL. törvény 77 § (3) foglaltakat szem előtt tartva végzi a szakmai tevékenységeket.

Kiemelt alapeladat felnőtt színházi bérletsorozat, gyermekszínházi bérletsorozat, szabadelőadások, komolyzenei, és könnyűzenei koncertek szervezése, ifjúsági klub működtetése, kiállítások szervezése, szakkörök/klubok működtetése, termék/helységek bérbeadása, rendezvénytechnikai berendezések és szolgáltatások bérbeadása. Az önkormányzat, a vármegye, a kistérség települési önkormányzatai, közművelődési intézményei, szervezetei és közösségei részére, közművelődési tevékenységük elősegítése és fejlesztése, szakmai tanácsadás biztosítása. Együttműködés a **Nemzeti Művelődési Intézettel**, a vármegyei és az országos szakmai szervezetekkel, érdekképviselőkkel.

A szervezeti egység további alapeladatai: a könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása, a könyvtári gyűjtemény folyamatos fejlesztése, a helyi igények szerinti kialakítása, a könyvtári állomány feltárása, védelme, őrzése és gondozása, illetve a könyvtári szolgáltatás során gyűjtemények rendelkezésre bocsátása, tájékoztatás a könyvtár és könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól, továbbá más könyvtárak állomány és szolgáltatás elérésének biztosítása.

Közcélú feladatellátás keretében városi rendezvények szervezése

A Társaság az **1. Divízió**n keresztül látja el a Képviselő-testület által elfogadott tárgyévi rendezvénynaptár alapján ezen rendezvények szervezését és megvalósítását a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 79. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. A rendezvények lebonyolításán túl segíti a város kistérségi, regionális és nemzetközi (testvérvárosi) kapcsolatait. A városban működő egyesületeket, csoportokat bemutatkozási lehetőséghez juttatja.

2. A városmarketing szervezet működtetése (Divízió 2.)

Feladatai a városarculat alapvető tartalmi és formai elemei kidolgozásának segítése, rövid- és középtávú marketingstratégiai és operatív programok előkészítése. Marketingkommunikációs mix és program kidolgozása, alkalmazott saját és külsős marketingkommunikációs eszközök meghatározása, tervezése, kivitelezése; minőségi, jól értékesíthető turisztikai termékek, programcsomagok létrejöttének koordinálása. Turisztikai termékfejlesztést végez, információt gyűjt, tájékoztatást ad (*lakosság, turisták, vállalkozások felé*). Reklámszervező tevékenységet lát el, a városi médiumok reklámfelületeinek csomagban való értékesítését végzi.

Feladata továbbá az egységes városarculati elemek használatának felügyelete, a város belső és külső kommunikációs feladatainak ellátása, médiakapcsolat, események szervezése, egyházakkal, civil szervezetekkel, vállalkozásokkal való kapcsolattartás. Az önkormányzat célkitűzéseinek, projektjeinek megismertetését, azok elfogadottságát segíti. A városmarketing eszközeivel támogatja a város identitáserősítését, a város intézményei, vállalkozásai marketingtevékenységének, a különböző kínálati elemeknek összehangolását végzi. Figyelemmel kíséri szakterületének pályázati lehetőségeit, kezdeményezi, érdekeltté teszi a vállalkozói tőkét a közös szerepvállalásban. A város intézményei, vállalkozásai marketingtevékenységének, a különböző kínálati elemeknek összehangolását végzi.

A **Divízió 2** látja el továbbá 2025 óta az önkormányzat és így a város fő fejlesztési projektjeinek pályázatírási és teljes körű menedzselési feladatait, szoros együttműködésben az önkormányzati hivatallal. A város számára benyújtott és megvalósított projektekkel kapcsolatos teendőkön túl, segítséget nyújt a helyi és térségi vállalkozások és civil szervezetek számára is, melynek keretében kapcsolatot tart a battonyai vállalkozásokkal, tájékoztatja őket a pályázati lehetőségekről, segít azok megírásában és végrehajtásában. Fontos szerepe a Kft-nek a civil szféra felé történő kapcsolattartás, és az érintett szervezetek számára a pályázatok figyelése, megírása, bonyolítása az alábbiak szerint:

2.1 Pályázatírás, projektmenedzsment

A Városmarketing szervezet a battonyai székhelyű civil szervezet részére **ingyenesen** nyújtott szolgáltatás keretében végzi el a hazai forrásokból finanszírozott pályázatok megírását és menedzselését. (*NEA; Városi Civil Alap*)

A Városmarketing szervezet a hazai az EU által is társfinanszírozott pályázatok megírását **sikerdíjas alapon** végzi, amely értelmében ügyfeleink a nyertes pályázatok után fizetnek.

A szolgáltatás az alábbi feladatok ellátását tartalmazza:

- Ingyenes előminősítés

- Személyes konzultáció, folyamatos kapcsolattartás
- Üzleti tervek, tanulmányok készítése
- Komplettn pályázati dokumentáció elkészítése és beadása
- Tisztázó kérdések, esetlegesen hiánypótlások kezelése
- Támogatási Szerződés megkötésének menedzselése
- Projektmenedzsment a megvalósítás során
- Elszámolások, kifizetési kérelmek összeállítása és beadása
- A fenntartási időszakban éves jelentések elkészítése

A szolgáltatások díja a projekt **elszámolható költségének minősül**, azaz igénybe vehető mindezen tevékenységekre is a vissza nem térítendő támogatás.

2.2 PR, kommunikáció, marketing

A projektek sikeres megvalósításának az egyik kulcsa a **kiváló kommunikáció**, amelyet folyamatosan működtetni kell. Ennek egyik fontos eleme a **Kommunikációs Terv**, amely megalapozza a sikeres projekt kommunikációt. A projektek megvalósítása során az alábbi tevékenységek megvalósításában működünk közre:

- ✓ Sajtóközlemények megjelentetése
- ✓ PR cikkek megjelentetése
- ✓ Szórolapok, kiadványok készítése
- ✓ PR rendezvények szervezése
- ✓ Termékbemutatók, közönségtalálkozók szervezése

2.3 Emberi erőforrás fejlesztés

A működés során minden szervezet, vállalat elérkezik egy olyan periódusba, amikor **szükségessé válik** a vezetőinek, a dolgozóinak képzése, kompetenciájuk fejlesztése. Mindezek megvalósítására a legtöbb esetben **igénybe vehetők pályázati források, támogatási lehetőségek**. Az állami, önkormányzati intézmények fejlesztése során olyan **felméréseket, kutatásokat, tanulmányokat** szükséges elkészíteni, amelyek megalapozzák a projektjeiket.

3.1.3. Kertészet

Jelenleg közfoglalkoztatási program keretében működik.

A szervezeti felépítés:

1 fő koordinátor (*önkormányzati dolgozó*); a többiek közfoglalkoztatásban dolgoznak (*1 fő adminisztrátor; 3 fő brigádvezető; 18 fő segédmunkás*)

A termesztésre használt terület 2025. évben 4,82 ha. A megtermelt zöldségfélék hasznosítása alapvetően 3 irányú:

- Napköziotthonos konyha nyersanyag szükségletének részbeni biztosítása

- A Battonya, Fő utca 58. szám alatt található zöldségfeldolgozó alapanyagainak megtermelése *(alapvetően 3 növényről beszélhetünk: fokhagyma, fűszerpaprika csemege és erős)*
- Értékesítés a termelői piacon

A korábbi évek tapasztalataira hagyatkozva előtérbe került azon zöldségfélék termesztése, melyek az éghajlati és a talajadottságok figyelembevételével a meglévő humánerőforrás és gépi kapacitás mellett legnagyobb biztonságban termesztethetők. A korábbi évek közfoglalkoztatási pályázatainak köszönhetően a szakszerű termesztés tárgyi feltételei adóttak. A rendelkezésre álló fúrt kút révén a megfelelő mennyiségű öntözővíz, illetve az öntözéshez szükséges eszközök már beszerzésre kerültek. A palánták nevelése elektromos árammal történő fűtés mellett fóliában történik. A palántanevelő sátor mellett további hét fóliasátor áll rendelkezésre. A földmunkákhoz szükséges erő és munkagépek is adóttak.

A jövedelmezőség fokozásának lehetőségei a következők (egyeztetve a koordinátorral):

- *másodvetések alkalmazása,*
- *fűszerpaprika és fokhagyma esetében vetőmagtermesztés legalább saját célra,*
- *a fűszerpaprika bér munkában történő szárítása és őrlése utáni értékesítés,*
- *a korábban telepített gyümölcsfák terméseinek további feldolgozás (aszalás, lekvárkészítés),*
- *paradicsom esetén befőzés útján paradicsomlé készítése és értékesítése.*

Amennyiben sikerül ipari mennyiségben termesztetni alapanyagot fokhagymából és fűszerpaprikából a feldolgozó részére, úgy megfelelő marketing eszközök segítségével a jelenleginél nagyobb kiszerezésekkel is megjelenthetünk a piacon, akár konyháknak vagy vendéglátóhelyeknek lehetünk közvetlen szállítói.

3.1.4. Napköziotthonos konyha

Elsődleges feladata a gyermekétkeztetés - mint kötelezően ellátandó feladat - minőségi kiszolgálása.

Jelenlegi adagszámok:

- bölcsőde 18 fő
- óvoda 115 fő
- iskola 350 fő

Ezenkívül naponta **160 fő felnőtt** étkezőnk van. A minőségi ételkészítés alapfeltétele a jól kialakított, a modern kor követelményeinek megfelelő főzőtér létrehozása. Korábbi nyertes pályázat segítségével ez hamarosan megvalósul. Az étkeztetésre szolgáló helyiségek felújítása is fontos feladat, hiszen a gyermekek étkeztetésén túl különböző rendezvények helyszínül is szolgálnak. A költségvetési adatokból kitűnik, hogy a konyha működtetéséhez a normatívák felhasználása mellett más önkormányzati bevételekre is szükség van, ezért növelni kell a

termelés hatékonyságát. Másik oldalról szükséges a térítési díjak folyamatos vizsgálata és szükség szerinti emelése. Ez történt legutóbb is, melynek eredményeként 2025. április 01-től átlag 17 %-os emelés valósul meg a térítési díjak tekintetében.

Tovább kell népszerűsíteni a konyhai szolgáltatásokat, 2025. január 13-mal elindult facebook oldal mellett saját honlap készítése is szükséges. Megrendelésekre készült, a megrendelők körében már jól ismert és közkedvelt hideg és sültes tálak mellett további ételek, illetve sütemények készítését is vállalnunk kell. Az új konyha megépülése után a kiszállítás lehetőségét is meg kell oldani. Megfelelő minőségű cukrásztermékek készítéséhez 2025. március 01-től 1 fő cukrászt is alkalmazunk. Reményeim szerint a megépült új főzőtér biztosítani fogja a további kapacitásbővítés lehetőségének technikai feltételeit, melyhez elengedhetetlen a dolgozói létszám bővítése is, ezáltal megnyílik a munkahelyteremtés lehetősége.

3.1.5. Piac

Az elmúlt években befejeződött a piac fejlesztésének egyik üteme, amely fedett elárúsító csarnok építését foglalta magába. Az Önkormányzat a 2024-es évben módosította a rendezési tervét, amely alapján a piac működtetése megfeleltethető a vonatkozó jogszabályoknak, és a rendezési terv módosítása után a vonatkozó szabályzóknak való megfeleltetéssel (parkoló helyek biztosítása, terület elkerítése) ténylegesen piaccá lehet nyilvánítani és akként üzemeltetni.

A piactér fejlesztés további, az igényekhez igazodó fejlesztése szükséges, amelyek az alábbiak:

- ✓ A zárt árusítórész fűtése nincs megoldva a korábbi tervekben ez nem szerepelt. Legalább egy temperáló fűtés kialakítása szükséges.
- ✓ A zöldsátor ponyvájának cseréje régen aktuálissá vált, a garanciális időn túl vagyunk.
- ✓ A Hunyadi utca felől a Damjanich utcán haladva az új gyaloghídon történő megközelítés nehézkes a járda állapota miatt. Ezért ide új járda építése szükséges.
- ✓ A pala féltetővel fedett elárúsítóhelyek vasszerkezetének festése szükséges, célszerű lenne a palát lemezre cserélni.

3.1.6. Fürdő

A strand területén levő különböző területek és azok környezetének felújítása, rekonstrukciója és egyes részeinek újjáépítése

Ezeket a feladatokat a biztonságos és folyamatos működés tekintetében megpróbáltuk - *Zsilka Mihály üzemeltető segítségével* - fontossági sorrendbe állítani. Az alábbi lista ez alapján készült.

Terasz:

- a lapostető (mely egyben napozóterasz is) beázásának megszüntetése és új burkolattal való ellátása
- a teraszt körülvevő korlátok cseréje
- tető verébdeszkaiknak cseréje és csatorna csere.

Termálmedence:

- külső beton járda süllyedések javítása, újjáépítése
- beton járda és lábmosó kibontása és újra készítése
- a medence padka javítása, cseréje
- a medence aljzat javítása.

Strandmedencék környezete:

- medencékhez vezető feljárók újra burkolása, korlátok cseréje
- medencék körüli műkő cseréje és a felület szigetelése
- a medence körül futó túlfolyó csatorna felújítása, szigetelése

Gépház:

- a korrodált acélcsővezeték cseréje
- az 1983-ban beszerelt szivattyúk cseréje
- a földalatti víztározó szigetelése

Főépület:

- a beázások miatti homlokzati vakolathiányok pótlása és festése, homlokzati hőszigetelő vakolatrendszer készítése a jelenleg érvényes hőtechnikai előírások szerint
- függő- és lefolyócsatorna-rendszer cseréje
- a teljes épület homlokzati nyílászáróinak cseréje a jelenleg érvényes hőtechnikai előírások szerint
- a fürdőhöz illő reprezentatív bejárat kialakítása járdaburkolat cserével

Park:

- a beton járófelület javítása/cseréje
- kerítés és nagykapu javítása
- a kipusztult növényállomány pótlása

3.2. A gazdaságfejlesztés irányai

A gazdaságfejlesztési stratégia egyik alapvető feladata, hogy olyan programokat, fejlesztési projekteket valósítson meg, melyek közvetlen és közvetett módon a vállalkozások, s ezáltal a város, a térség gazdasági versenyképességét javítják, elsősorban a vállalkozások kompetenciái, az általános innovációképességük erősödésére épülően. A vállalkozások gazdaságfejlesztési támogatást igénybe vevő képessége határozza meg, hogy ki tud élni a lehetőségekkel, mely fejlesztések révén utólag válnak mérhetővé a város egészére gyakorolt gazdaságélénkítő hatásuk.

3.2.1. Infrastrukturális fejlesztések

- ✓ **Önkormányzati belterületi szilárd burkolatú utak fejlesztése**

a településen belüli úttípusok bemutatása

Burkolt út		Földút	
Utca név	Hossz (m)	Utca név	Hossz (m)
Hermann G. utca	1960	Nagy György András utca	350
Dr. Kuli András utca	250	Vörösmarty utca	335
Ságvári Endre utca	1330	Május 1. utca	585
Rózsa utca	2030	Bacsó Béla utca	715
Szalai utca	910	Aranykalász utca	795
Vörösmarty utca	920	Rózsa utca	180
2758/6 hrsz 44331-es út	365	Hermann G. utca	175
Allomás utca	2000	Arany János utca	225
Bajcsy-Zsilinszky utca	1080	Fakertvég utca	180
Bajcsy-Zsilinszky utca	60	Jókai utca	245
Bajcsy-Zsilinszky utca	1110	Széchenyi utca	230
Fő utca	3190	Előre utca	230
Puskin utca	1130	József Attila utca	410
Puskin utca	1460	Remény utca	290
Damjanich utca	225	Viola utca	225
Damjanich utca	655	Napsugár utca	355
Szív utca	235	Tavaszi utca	335
Ady Endre utca	1380	Toldi Miklós utca	335
Ady Endre utca	785	Akácfa utca	205
Somogyi Béla utca	2890	Haladás utca	225
József Attila utca	2480	Vorosilov utca	955
Klapka utca	2270	Galamb utca	445
Fakertvég utca	645	Ságvári utca	350
Fakertvég utca	550	Dózsa György utca	65
Eper utca	630	Allomás utca	70
Hunyadi János utca	50	Köztársaság utca	135
Hunyadi János utca	2100	Május 1. utca	1160
Kossuth utca	2030	Vörösmarty utca	370
Táncsics Mihály utca	1950	Vörösmarty utca	385
Dózsa György utca	1470	2758/17 hrsz	205
Köztársaság utca	1100	Damjanich utca	1170
Árpád tér	505	Damjanich utca	250
Árpád utca	1080	Szív utca	145
Tavaszi utca	1160	Árpád utca	95
Haladás utca	160	Barátság krt.	770
2771/2 hrsz	135	Barátság krt.	205
3442 hrsz	445	Barátság krt.	230
Bem utca	85	Barátság krt.	195

Burkolt út	
Utca név	Hossz (m)
3099/8 hrsz Molnár C. Pál ltp.	60
3099/8 hrsz Molnár C. Pál ltp	25
3099/8 hrsz Molnár C. Pál ltp.	160
3099/8 hrsz Molnár C. Pál ltp.	80
Szalai utca	345
712 hrsz	60
513 hrsz	135
514 hrsz	30
673 hrsz MOL	90
673 hrsz MOL	20
673 hrsz MOL	20
Géja András utca	1010
Géja András utca	40
Reggel utca	235
Reggel utca	225
Alkotmány utca	65
Pakurár Demeter utca	680
Kinizsi utca	290
Hársfa utca	1290
Pakurár Demeter utca	335
1202 hrsz	335
Petőfi tér	145
Petőfi tér	30
Petőfi tér	145
14/14 hrsz	200
14/14 hrsz	95
37 hrsz	160
Hősök tere	185
2501 hrsz	65
Dankó Pista utca	630
Er utca	90
Liliom utca	620
Szabadság utca	105
Szabadság utca	495
1980 hrsz	70
Aradi út	935
1944 hrsz Vásártér	150
1624 hrsz	405
Burkolt út összesen:	52865
Burkolt út összesen: 52,865 km	

Földút	
Utca név	Hossz (m)
Hunyadi János utca	110
Hunyadi János utca	35
Kossuth utca	45
Tavaszi utca	515
2771/4 hrsz	280
2769/1 hrsz	225
2758/8 hrsz	595
Bem utca	560
4217 hrsz	210
4045/5 hrsz	85
4268 hrsz Vasút utca	300
Napsugár utca	550
Szalai utca	95
514 hrsz	140
683 hrsz	510
Tulipán utca	315
Alkotmány utca	250
Gyepsor utca	270
Kigyó utca	695
Dugonics utca	280
Dugonics utca	185
Szegfű utca	220
0135/1 hrsz	575
0135/1 hrsz	30
0135/1 hrsz	25
1010 hrsz	650
1137 hrsz	525
Újélet utca	310
Széchenyi tér	505
Széchenyi utca	135
Úttörő utca	550
Móricz Zsigmond utca	1540
Semmelweis utca	375
Zalka Máté utca	370
Petőfi utca	435
Petőfi utca	555
Juhász Gyula utca	555
Rigó utca	280
808 hrsz	130
1635/15 hrsz	330
Földút összesen:	28170
Földút összesen: 28,170 km	

A fenti táblázatban sárgával kerültek kiemelésre mindazon földút szakaszok, amelyek a szegregátumok területén találhatóak. A táblázat adataiból megállapítható, hogy a szegregátum területén található földutak hossza: 11,175 km, amely a város teljes földút hálózatához viszonyítva 40%-ot tesz ki!

Fejlesztendő út kerekítve (földútból)		
Utca név	Hossz (m)	Érintett helyrajzi szám
Vörösmarty utca	335	2335, 2296
Nagy György Antal utca	350	3077/4, 3077/5, 3061, 3046
Május 1. utca	585	2741, 2602, 2074/1
Arany János utca	225	4043/2, 3465, 3486
Széchenyi utca	230	4043/1, 3709, 3687
Fejlesztendő út összesen:	1725	

A szegregátumban élők problémáinak enyhítése érdekében a 2019 – 2024 ciklusban az Önkormányzat a fejlesztendő utakat a szegregátumok területén jelölte ki.

Úttípusok térképi ábrázolása

✓ **Belterületi földutak karbantartása, fejlesztése**

A TOP-4.3.1-15-BS1-2016-00005 kódszámú „Leromlott városi területek rehabilitációja Battonyán” című pályázat keretében az önkormányzat két utcában hajtott végre felújítást. A Klapka utca (Somogyi u. – Aranykalász u. között) 3656, 3799 és 3898. helyrajzi számú szakaszain szórt köves felújítás valósult meg 576 méter hosszan, valamint a Kígyó utca (Hársfa u. – Pakurár u. között) 423. helyrajzi számú teljes szakaszán szórt köves felújítás 700 méter hosszan.

A város belterületi útjai döntő többségben szilárd burkolattal rendelkeznek, azonban ezek minősége az időjárási viszontagságok egyre gyakoribb szélsőséges megjelenésével folyamatosan romlik. Számos út vár megújításra, mintegy 30 belterületi útnál van szükség azonnali beavatkozásra. Első lépésben a kátyúk szakszerű kijavítása történne meg, majd az előregedett, repedezett meglévő útburkolatra 5 cm-es aszfalt réteg kerülne 50 km hosszúságban, 1,5 milliárd forintos projekt értékkel számolva.

Az előző ciklusban a Tavasz utcában történt az önkormányzat által daráltatott kőzúzalékkal útfeltöltés (a törmelék daráltatása megegyezés alapján történt, mely szerint a zúzalék készítője rendelkezett a ledarált mennyiség 80 %-val, a maradék 20 % került az előbb említett helyre kiszórásra, így nem volt költségünk). 2024-es évben közmunkaprogram keretében vásárolt 100 tonnányi 0,20-as frakciójú murvával javítottuk az útalappal rendelkező utcáink több mint 80 %-át. A megkezdett munkát a 2025-ös évben is el fogjuk végezni, ahol szükség van rá. Ezért a szociális programban ismét 100 tonna zúzott kő beszerzését valósítjuk meg 1.206.500,- Ft értékben. A korábban felújított szakaszok újra átvizsgálása is meg fog történni, melyek a következők:

- *Damjanich utca útalapos szakaszai (655 méter)*
- *Puskin utca útalapos szakaszai (1460 méter)*
- *Szabadság utca (teljes hosszban)*
- *Dr. Kuli András utca (teljes hosszban)*

2023-2024. évben kátyúzási munkákat kezdtünk. Először külsős vállalkozó segítségét kérte az önkormányzat, mivel a VSZ-nél ilyen volumenű munkára nem volt megfelelő humán erőforrás. Meleg aszfaltos kátyúzás történt, kb. 10 millió forint értékben. A munkálatok a településen található aszfaltos úthálózat kisebb részén kerültek elvégzésre, jellemzően a Puskin utca és a Táncsics utca kisebb szakasza került kijavításra, illetve a Klapka utcán folytak munkálatok.

A későbbiekben az a döntés született, hogy a további javításokat a VSZ vállalja magára, látva, hogy sokkal kevesebb költséggel, bár lassabb munkával és nem meleg aszfalttal, hanem betonozással is el tudjuk végezni a feladatot. 2024-es évben így került sor a Táncsics utca maradék szakaszainak kijavítására, de kátyúztunk a Kossuth utcán is: a Fő utca és a Bajcsy-Zs. utca közötti szakaszon, a József Attila utcán: a Kossuth utca és a Hunyadi utca közötti szakaszon, majd elkezdődött a Dózsa utcán található legrosszabb szakasz javítása, a Fő utca és a Damjanich utca közötti szakaszon, mely a múlt évben el is készült. A Dózsa utcán található következő két

tizednyi szakasz a Damjanich utca és a Somogyi utca között 2025. évben kerül javításra. A Dózsa György utca előbb említett szakaszainak javítása szükséges, de nem elegendő, a Fő utca és a Somogyi utca között a teljes szélességben történő új burkolat ráhúzása jelentené a megoldást. Hasonlóan rossz állapotban van a Fő utca vasúti átjárón túli szakasz, melyet már bizonyos buszjáratok el is kerülnek, így ez a rész javítása prioritást kell, hogy élvezzen, de később itt is a teljes burkolat újra húzása szükséges. A településen már folyik az elszórtan található kátyúk felmérése, ezek javításának beütemezése. Sok, a közlekedés szempontjából fontos útszakaszon történtek a szennyvízberuházással kapcsolatosan *(az előzetes ígéretekkel ellentétben)* úttávágások, melyek a garanciális időszakban nem kerültek kijavításra *(pl. Állomás utca, József Attila utca)*. Ezek helyreállítása is fontos, a biztonságos közlekedés szempontjából nélkülözhetetlen feladat. A 2025-ös költségvetésben 5 millió forint betervezésre került útjavítási munkákra. Ez kevésnek tűnhet, de ha a ciklus végéig minden évben rendelkezésre áll 5-10 millió forint, akkor elérhetjük azt, hogy az alap útjavítási munkákat el tudjuk látni. Az út és járda javítási munkákat egyelőre közfoglalkoztatás keretében végezzük, így a humán erőforrás és a korábbi pályázatok segítségével beszerzett eszközök rendelkezésre állnak. Fontos még a parkoló kialakítások elkezdése is. Korábban a román iskola hátsó bejáratánál a Puskin utcán, illetve az önkormányzat udvarában már építettünk betontörmelékes alappal rendelkező szórt köves parkolókat. 2025-ben a Mikes Kelemen Gimnázium bejárata és a sporttelep hátsó bejárata közötti szakaszon építünk ilyen parkolót. A szükséges anyagok egy része a lakosságtól összegyűjtött és megfelelően szelektált betontörmeléből áll. A felső ékelő réteghez szükséges 0,20-as murva már beszerzésre került. A kivitelezést a VSZ saját dolgozóival és gépeivel végzi el.

Járdaépítések:

2024-ben és a 2025-ös évben is vállalta az önkormányzat a közfoglalkoztatási program keretében 600 méter járda javítását, illetve építését. Jelenlegi kapacitásaink a többi programelemet is figyelembe véve kb. ennyire adnak lehetőséget. A prioritást akár a beérkezett igények, akár a képviselők jelzései, illetve a tavaszi felmérések határozzák meg.

✓ Közlekedésbiztonságot erősítő intézkedések

Kerékpárút építésének a szükségessége felmerült főleg olyan forgalmas útszakaszok mentén, mint a határforgalmat zömében bonyolító Somogyi utca vagy a szintén forgalmas Állomás utca, de a csapadékvíz elvezető a kedvezőtlenül elhelyezkedő közműbekötések és villanyoszlopok miatt a terv mindig elvetésre került. Szerintem mindkét szakaszra fontos lenne a megoldás megtalálása. Közlekedésbiztonsági szempontból fontos a kereszteződések beláthatóságának biztosítása, az akadályozó növényzet kezelése, karbantartása. Korábban ezt közfoglalkoztatási programban megoldottuk, de ma már a létszámok csökkentésével erre egyre kevesebb a lehetőség. Felmerült, hogy a munkát a VSZ dolgozói végezzék. Ez a folyamat kiegészülhetne annak a problémakörnek a kezelésével is, mely a közterület felügyelő munkájából adódóan lehetőségként merül fel az elkövetkezendő évekre. Arról van szó, hogy vannak olyan lakók, akik a közterület gondozását nem tudják elvégezni, de hajlandóak megbízást adni olyanoknak, akik helyettük meghatározott munkabérért a munkát elvégzik. Amennyiben a jelenlegi karbantartói kapacitás nem elegendő az előbb említett munkák elvégzéséhez, úgy erre alkalmas további munkaerőt alkalmazhatnánk, akik tulajdonképpen munkája révén kitermelné a saját költségét.

Szintén fontos feladat a közlekedési tábláink állapot felmérése, szükség szerinti cseréje. Vannak olyan kereszteződések, melyek fokozottan veszélyesek pl. a határ felől a Bajcsy-Zs. utcán a strand felé érkezők kedvelt útvonalán található ilyenek. A rendőrséggel egyeztetve javasolt ezen kereszteződésekben figyelemfelkeltő elsőbbségadás előjelző táblák kihelyezése. Fontos továbbá, hogy a Fő utca és a Hunyadi utca kereszteződésében a gyalogjárdákat korábban összekötő, a közútkezelő által felfestett zebra megszüntetésre került. A közútkezelő a döntését a stop tábla kihelyezésével indokolta, hiszen a tábla egyértelműen megállásra szólít fel. Mivel azonban ezen a területen jelentős a gyalogos forgalom az úttesten, különös tekintettel a napköziotthonos konyhára ebédelni igyekvő gyermekekre a zebra újbóli felfestése indokolt lenne. Ezért mivel ebben a közútkezelő kompetens kérnünk kell a segítségüket.

✓ **Külterületi földutak karbantartása, fejlesztése**

Korábban a külterületi utakat jellemzően a termelőszövetkezetek kezelték. Némelyik állapota jobb volt, mint néhány útalappal rendelkező utcáé. Ezek megszűnésével vagy átalakulásával a munka szinte teljesen leállt. A területeken megjelenő gazdák néhány kivételtől eltekintve nem ápolják megfelelően a földutakat. A mezőőri járulék bevezetése óta különösen elvárják, hogy a befizetett összegből legyenek a külterületi utak kezelve. A földutak karbantartására korábbi pályázatból beszerzésre került 2 db gréder, sajnos az ezek vontatásához szükséges megfelelő teljesítményű erőgép nem került megvásárlásra. Maradt az az alternatíva, hogy a gazdáknak meghirdetésre került, hogy saját erőgépüket felhasználva térítésmentesen kölcsön vehetik az eszközöket. Az elképzelés nem ért célba, hiszen mindenki más olajat használ a gépeibe, ezért a komolyabb géppel rendelkezők féltek attól, hogy egy esetleges gyengébb olaj kárt okozhat gépeikben.

Amennyiben az önkormányzatnak szándékában áll a földutak állagmegóvásának elvégezni, akkor megfelelő erőgépet (összkerékajtású traktor) kell beszerezni. Ehhez biztosítanunk kell megfelelő szaktudással rendelkező gépkezelőt is. A külterületi utak környezetének rendben tartása főleg a növényzet folyamatos ápolása kényes kérdés. Közmunka keretében nem megoldható, hiszen külterületi munkavégzéshez nem kapunk pályázati forrást. A VSZ jelenlegi karbantartó csapatának fő feladata az intézményi karbantartás biztosítása mellett a közfoglalkoztatási programokból mára már jellemzően hiányzó szaktudás pótlása, így az előbb említett munkákhoz a humán erőforrás sem biztosított. A korábban megvásárolt önjáró gréder sosem lett hadrendbe állítva, műszaki állapotát figyelembe véve, inkább értékesíteni kellene, mint tovább javítani. Amennyiben kőszórásos utak épülnek külterületen, a rendszeres karbantartás átgondolása elengedhetetlen feladat. A kivitelezés után 2-3 év elteltével már szükségesek kisebb javítások helyenként a szórt felület frissítése, a keletkezett gödrök, kátyúk javítása, fontos, mert ezek hiányában a kialakított felület hamar elveszti eredeti funkcióját (lásd a korábban épített Tompapusztára vezető út egyes szakaszai már javítást igényelnek). A karbantartási munkákhoz a VSZ rendelkezik traktorral, pótkocsival, melyekkel a pótolandó anyagmennyiség a helyszínre szállítható. A zúzalék terítése kézi erővel történhet, a bedolgozása és tömörítésre vannak eszközeink, lapvibrátor és vidrohenger formájában. A vidrohenger helyszínre történő szállítása is megoldott, általunk gyártott függesztett eszköz segítségével.

✓ **Nyertes pályázat rövid bemutatása**

Battonya kiterjedt külterülettel rendelkezik (közel 13.000 Ha), melynek következtében a külterületi úthálózata is rendkívül hosszú, ennek karbantartása nagy terhet ró az önkormányzatra. Az utak járhatóságának fenntartása sok esetben kiegészül az utak melletti illegális hulladéklerakók felszámolásával, valamint az útszéli növényzet ápolásával. Az elmúlt évek sikeres pályázati tevékenysége nyomán (VP6-7.2.1.1-21 Külterületi helyi közutak fejlesztése Battonyán) 267 millió forint értékben valósult meg Battonya külterületén földút stabilizáció, valamint műtárgy rekonstrukció. A projekt keretében az önkormányzat 5.524 m földút stabilizációját valósította meg, 3 m szélességben, 1 forgalmi sávval. Továbbá 48 db szikkasztó kút kerül létesítésre, valamint 2.185 m hosszban szivárgó dréncső beépítése történt meg. **A projekt keretében az önkormányzat 5.524 m földút stabilizációját valósította meg.**

Ezen kívül két híd felújítása valósult meg, ebből az egyiket teljesen le kellett bontani és újraépíteni, mivel a csatlakozó felülete össze volt töredezve. Az új híd megépítésével a mezőgazdasági tevékenységet végző vállalkozások számára megteremtődött annak a feltétele, hogy a Tompapuszta felé lévő földeket rövidebb úton érhetik el. A fejlesztés közvetlenül járult hozzá a Battonyán és Tompapusztán élők életminőségének javításához, az alapvető szolgáltatások elérhetőbbé tételéhez, illetve megteremtéséhez, a földrajzi mobilitáshoz, mindezen keresztül pedig a település gazdaságának fellendítéséhez.

✓ **2025 -ben beadott pályázat rövid bemutatása**

160 millió Ft értékben egy újabb külterületi útfejlesztési pályázat került beadásra, az alábbi műszaki tartalommal:

A felújítandó útszakasz hossza (m)	2662,41 m
Koronaszélesség (m)	4,5 m
Forgalmi sávok száma (db)	2 m
Forgalmi sávok szélessége (m)	1,75 m
Útszakasz hossza (m)	2662,41 m
Műtárgyak száma (db)	Meglévő 7 db árok
Útszakasz alépítménye	15 - 50 cm
Útszakasz felépítménye	5 - 20 cm
Csomópontok száma (db)	2 db
Leágazások száma (db)	1 db
Padkaszélesség (cm)	1,0 - 1,0 m
Útszakaszon létrehozandó kitérőöblök száma (db)	4 db

✓ **Víz és szennyvízrendszer állapota**

Az ivóvíz és szennyvíz kezelését Battonyán a régió több településéhez hasonlóan a ALFÖLDVÍZ ZRT. látja el. A vízmű 4 üzemelő vízbázisból, Kevermes-Lőkősháza, Medgyesbodzás,

Csanádapáca-Pusztaföldvár és Kunágota vízbázisokból kapja a vizet, valamint tartalék vízbázisként növekvő vízigények esetén rendelkezésre áll még a kaszaperi vízbázis is.

2020-ban lezárult a közel négy milliárd forintos szennyvíz-beruházás Battonyán, amelynek célja egy korszerű szennyvíztisztító telep és szennyvízcsatorna-hálózat kiépítése, valamint a város lakói számára a hálózatra történő rákötés lehetőségének biztosítása volt. A projekt keretében 2.700 háztartás bekötése vált lehetségessé a szennyvízcsatorna hálózatra. A fejlesztéshez gravitációs gerincvezeték és nyomóvezeték épült, valamint létrejött 18 új építésű közterületi átemelő, három pedig felújításra került. A projektben bővítésre került a battonyai szennyvíztisztító telep is.

✓ **Meglevő bel-és csapadékvíz rendszerek karbantartása, felújítása**

A meglévő csapadékvíz elvezetésére, szikkasztására kialakított hálózat sajnos már több helyen nem alkalmas a hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű csapadékvíz zavartalan elvezetésére, elszikkasztására. A hálózat zöme évtizedekkel ezelőtt került kialakításra, a folyamatos karbantartások elmaradása miatt az eredetileg kialakított fenékszintek már megváltoztak, az átereszek eltömődtek, sok helyen már nem biztosítják a vízfolyást. Korábban közfoglalkoztatási program keretében a fő vízvezetőket igyekeztünk tisztán tartani, a felesleges növényzetet eltávolítottuk, az átereszeket kitisztítottuk, néhány esetben ki is cseréltük. A település több részén, ahol a kereszteződések mentén több irányból érkező belvízelvezető árok találkozott és gyakori volt az eltömődés, ott az árkok részsűit járdalapos borítással védtük a további beomlástól. A szennyvízberuházás utáni állapotok tragikusnak mondhatóak, az utómunkálatok sok helyen nem kerültek elvégzésre, vagy nem voltak elegendőek, így a medrek újbóli takarítása, az átereszek állapotának a felülvizsgálata elengedhetetlen feladat. A 2025-ös évben közfoglalkoztatás keretében, a szociális program elemeként újrakezdjük a csapadékvíz elvezető árkok tisztítását. Mint egy 26 km-en vállaltuk a munkafolyamatok elvégzését, mely a növényzet eltávolítását, az átereszek tisztítását és az így

keletkező növényi hulladék és iszapos föld elszállítását is magában foglalja. A végleges megoldást pályázati források kiaknázása jelenti, ilyen pl. az a TOP-os pályázat, melynek keretén belül forrást nyertünk 4 területen a bel- és csapadékvíz elvezetésének megoldására.

A 4 terület a következő:

- **Táncsics utca** csapadékvíz elvezető hálózatának felülvizsgálata és szükség szerinti javítása az Ady utcai kereszteződéstől egészen a Szárazér befogadó pontjáig. Ezen a szakaszon a fenékszintek újbóli kialakítása és az átereszek megfelelő állapotba hozása a feladat.
- A **Hunyadi utcán** a sárközi üzletház parkolójától, illetve az út túloldalán a tűzéptelep parkolójától a csapadékvíz zárt rendszerben történő föld alatti elvezetése valósul meg a Szerb közön keresztül a Szárazérbe mint befogadóba történő bekötéssel.
- A **Hunyadi utcán** a körforgalomtól történő nyílt árkos megoldású csapadékvíz elvezetés az Ady utca irányába, ezzel megszüntetve jellemzően a dohánybolt és a Koccintó nevű vendéglátóhely előtti parkolóban rendszeresen megjelenő csapadékvizet, melyet korábban nagy esők alkalmával a katasztrófavédelem segítségével szivattyúzni kellett.
- **Rózsa utcai óvoda** előtti csatornaszakasz tisztítása és az itt rendszeresen felhalmozódó csapadékvíz elvezetése.

Egy korábbi pályázatból a Dózsa utcai csapadékvíz elvezető rendszer egyik oldala felújításra került, azóta is jól működik, de a karbantartás itt is szükséges. A csapadékvíz hálózat egészének felülvizsgálatára további pályázati forrásokat kell találnunk, mert a karbantartások bár szükségesek, de nem elegendők. A fenékszintek beállítása a megfelelő lejtések újbóli kialakítása, az átereszek szükség szerinti cseréje a ciklus végéig folyamatos feladat kell, hogy legyen hiszen az időjárás szélsőségesebbé válásával az esetleges nagy csapadékokra időben fel kell készülni.

A **Szárazér** tisztítását a nád és a parti növényzet karbantartását az **ATIVIZIG** emberei végzik. Munkájuk dicséretet érdemel, viszont gond az ilyenkor keletkező növényi hulladék területen hagyása, mely komoly közegészségügyi kockázatot jelent. Több lakossági panasz érkezett ezzel kapcsolatban, így kerestem a közös megoldás lehetőségét. A cég képviselőjével abban maradtunk, hogy a számunkra hiányzó szállító kapacitás biztosítását a növényi hulladék elszállítására az önkormányzat magára vállalja, cserében az ATIVIZIG dolgozói a teljes partszakasz tisztántartását vállalják *(korábbi gyakorlatnak megfelelően)*, beleértve azon területeket is, melyet már az önkormányzatnak kellene gondozni.

Mobilhálózat, kábel tv hálózat és lefedettség

Battonyán 3 országos mobiltelefon hálózati elérhetőséggel rendelkezik. *(Telekom; Vodafone; Yettel)* A szolgáltatók folyamatosan fejlesztik rendszerüket annak érdekében, hogy az 5G hálózat is elérhetővé váljon. A **Digi** Távközlési és Szolgáltató Kft. mobiltelefonszolgáltatása 2019-ben indult, jelenleg a Kábelt TV szolgáltatása mellett az előfizetők részére kedvezményes tarifacsomagú vezetékes és mobiltelefon szolgáltatás is elérhető.

Közvilágítási rendszer fejlesztés

Önkormányzatunk a jelenlegi közvilágítási rendszer fejlesztésére és bővítésére korszerűsítési tervet kíván készíttetni 2025-ben. Előzetesen megállapítható, hogy a jelenlegi lámpatest állomány elavult, a közvilágítás korszerűtlen. A közvilágítási hálózat cseréje és jelentős bővítése szükséges, a jelenlegi 1.219 nagynyomású nátrium lámpa helyett LED lámpatestek felszerelése tenné megvilágítottá a közterületeket. Az előzetes kalkuláció szerint a projekt hozzávetőleg 115-120 mFt nagyságú, 5 éves megtérüléssel. Amennyiben az első évben kalkulált **13 mFt** normatíva megtakarítást az Önkormányzat felhasználhatná, továbbá a 2025 évtől megnyíló Járási Fejlesztési Alap forrásai vélhetőleg fordíthatóak lesznek erre a célra, illetve az EKR kvóta eladásából származó összeg is megjelenhet a bevételi oldalon 3-5 mFt nagyságrendben, így 5 év alatt halasztott, évi 2 alkalommal történő részletfizetéssel megvalósítható lehet a projekt. A korszerűsítés eredményeként hozzávetőleg 62% megtakarítással számolhatunk. Pályázati támogatás ennek a fejlesztésére nem ismert, azonban a fejlesztési szükség elkerülhetetlen, ugyanis 2026-tól a GE beszünteti a jelenleg használatban levő nagynyomású nátriumlámpák gyártását, ezáltal az egyébként is elavult lámpatestek cseréje lehetetlenné válik pár éven belül.

Önkormányzati tulajdonú épületek energetikai és egyéb célú fejlesztése

A korábbi évek pályázati támogatásainak segítségével energetikailag már megújult:

- Öregek Napköziotthona
- Bölcsőde és Gyerekház
- Sportcsarnok

A „TOP_PLUSZ Élhető települések” c. pályázati program keretében egy nyertes projekt kapcsán valósul meg várhatóan 2026 év végére:

- Művelődési Ház
- Új konyhaépület építése

További önkormányzati tulajdonú épületek tervezett fejlesztése:

- Napköziotthonos konyha ebédlő részének felújítása.

Szükség lenne fűtéskorszerűsítésre, a villamoshálózat felújítására, a nyílászárók cseréjére és a falak salétromosodásának megakadályozására is. A padozat a jelenlegi linóleumos megoldás helyett a jobb tisztán tarthatóság miatt cseréire szorulna, a megoldást járólapos burkolat jelentene. A helyiségek felújítása amellet, hogy a gyermekétkeztetés helyszínéül szolgálnak kisebb rendezvények lebonyolításának is helyszínei lehetnének bérleti díj ellenében.

- Városi Könyvtár épületének fejlesztése.

Szükség lenne fűtéskorszerűsítésre, a villamoshálózat felújítására, a nyílászárók cseréjére, valamint külső hőszigetelésre.

➤ ESZESZ épületének fejlesztése.

Szükség lenne fűtéskorszerűsítésre, a villamoshálózat felújítására, a nyílászárók cseréjére, valamint külső hőszigetelésre.

➤ Városháza épületének komplex felújítása.

Szükség lenne fűtéskorszerűsítésre, a villamoshálózat felújítására, a nyílászárók cseréjére, valamint külső hőszigetelésre, belső burkolatok cseréjére. Az épület műemlék jellege miatt a fejlesztések meghaladják az átlagos épületek esetében kalkulálható fajlagos m² árakat.

➤ Városi Sporttelep fejlesztése.

Főbejárat, belső utak, lelátó felújítása. Kiszolgáló helységek felújítása.

➤ Városellátó Szervezet tervezett gép- eszközbeszerzései 2025-ben:

Ezek az eszközök elsősorban a frekvenciált területek ápolását, tisztántartását szolgálnák, de segítségünkre lennének abban a munkában is, amit a közterület felügyelő kapcsán korábban említettem. A cél egyértelműen a lakókörnyezetünk szebbé, ápoltabbá tétele. A markoló-rakodó gép (BOBKAT, JCB) segítségével sok, jelenleg komoly óradíjakért másokkal elvégzett munkát magunk tudnánk megcsinálni. Ilyenek pl. útalapos utcák készítésekor, vagy parkolók kialakításakor a földmunkák elvégzése, romos épületek bontási munkáinál a bontás mellett a keletkezett törmelék felpakolása. A gép néhány év alatt kitermelné a bekerülési költségét, továbbá bér munkákat is vállalhatnánk.

Kiadási tétel							
S.szám	Megnevezése és műszaki adatai	Mennyiség	Mértékegység	Nettó egységár (Forint)	Nettó összeg összesen (Forint)	Felszámított ÁFA - 27% (Forint)	Bruttó összeg összesen (Forint)
1.	Stihl FS 411 CM Fűkasza	2	db.	330 630 Ft	661 260 Ft	178 540 Ft	839 800 Ft
2.	STIGA PARK PRO 900 AWX 4WD Fűnyírótraktor	1	db.	3 543 228 Ft	3 543 228 Ft	956 672 Ft	4 499 900 Ft
3.	STIGA PARK magasgazvágó adapter	1	db.	708 583 Ft	708 583 Ft	191 317 Ft	899 900 Ft
4.	STIGA homok szóró adapter	1	db.	621 969 Ft	621 969 Ft	167 931 Ft	789 900 Ft
5.	STIGA PARK forgókafe hidraulic	1	db.	708 583 Ft	708 583 Ft	191 317 Ft	899 900 Ft
6.	STIGA levélgyjűtő adapter	1	db.	228 268 Ft	228 268 Ft	61 632 Ft	289 900 Ft
7.	STIGA Hhótoló ék alakú 130cm élvédővel	1	db.	752 598 Ft	752 598 Ft	203 202 Ft	955 800 Ft
8.	STIGA PRO 125 vágóasztal	1	db.	629 843 Ft	629 843 Ft	170 057 Ft	799 900 Ft
9.	STIGA ESTATE 9122 W fűnyírótraktor	1	db.	1 910 945 Ft	1 910 945 Ft	515 955 Ft	2 426 900 Ft
10.	STIGA hátsó deflektor	1	db.	22 756 Ft	22 756 Ft	6 144 Ft	28 900 Ft
11.	STIGA utánfutó kombinált	2	db.	229 764 Ft	459 528 Ft	124 072 Ft	583 600 Ft
12.	STIGA magasgazvágó 105 ESTATE PTO kittel	1	db.	936 850 Ft	936 850 Ft	252 950 Ft	1 189 800 Ft
13.	Stihl MS 261 CM láncfűrész	1	db.	258 260 Ft	258 260 Ft	69 730 Ft	327 990 Ft
14.	Stihl FS 235 fűkasza	2	db.	186 606 Ft	373 213 Ft	100 767 Ft	473 980 Ft
15.	Stihl MSA 220 láncfűrész szett	1	db.	318 898 Ft	318 898 Ft	86 102 Ft	405 000 Ft
16.	Stihl BGA 86 lombfűvő akkuval	2	db.	181 874 Ft	363 748 Ft	98 212 Ft	461 960 Ft
17.	Sörpad garnitúra	30	db.	48 819 Ft	1 464 567 Ft	395 433 Ft	1 860 000 Ft
18.	Sátor 3x3 alu	2	db.	142 000 Ft	284 000 Ft	76 680 Ft	360 680 Ft
19.	Sátor 6x3 alu	2	db.	298 000 Ft	596 000 Ft	160 920 Ft	756 920 Ft
20.	Sátor 4x8 m.	1	db.	198 400 Ft	198 400 Ft	53 568 Ft	251 968 Ft
Mindösszesen					15 041 494 Ft	4 061 203 Ft	19 102 698 Ft

Pályázati lehetőségek:

A pályázatok során törekedni kell arra, hogy elsősorban 100 %-os támogatási intenzitású pályázatokat nyújtsunk be, de amennyiben a szakmai és egyéb követelmények szükségessé teszik kisebb támogatási intenzitású források igénybevételét, úgy azokhoz is bátran hozzá kell nyúlni. Ebben az esetben törekedni kell arra – lehetőség szerint –, hogy az esetlegesen biztosítható Állami Önerő Alapból – Járási Fejlesztési Alapból szerezzünk többlet forrásokat a projektekhez. Fejlesztési célú hitel felvételére akkor kerüljön csak sor, ha az nem kockáztatja a város költségvetését sem rövid, sem középtávon, nem ró túl nagy terhet az önkormányzatra. Fejlesztési hitelek igénybevételekor nagy körültekintéssel és alaposítással kell eljárni, mérlegelve a társadalmi hasznosságot és a visszafizetés forrásainak biztonságos rendelkezésre állását a kötelező feladatok ellátásának veszélyeztetése nélkül és lehetőség szerint a meglévő önként vállalt feladatok megtartása mellett.

3.2.2 Szolgáltatások fejlesztése

Egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás magán orvosi ellátás intézményi háttere:

Háziorvosi alapellátás fejlesztése.

Battonya városa hosszú évek óta orvoshiánnyal küzd! Az OKFŐ (Országos Korhási Főigazgatóság) nyilvántartása lapján 2012. 04.01 óta betöltetlen egy háziorvosi praxis a városban. Kiemelt cél, hogy ez a 12 éve fennálló akut probléma megoldódjon, ennek érdekében a város a romániai Arad és Temesvár városaiban végzett orvostanhallgatók körében is hirdeti a városi praxisjogot. A NEAK, és az OKFŐ munkatársaival 2025 év elején egy intenzív személyes kapcsolatot alakított ki a városvezetés, és ezáltal minden szakmai segítség megadható a Battonyán letelepedni kívánó háziorvos részére. Mindezen túlmenően Battonya városa szolgálati lakással, szolgálati gépjárművel, orvosi műszerekkel és berendezéssel, szolgálati mobil telefonnal és egyéb IKT eszközök biztosításával tudja még segíteni a leendő háziorvost.

Egészségügyi alapellátás, járóbeteg szakellátás magán orvosi ellátás intézményi háttere:

Alapellátás fejlesztése.

Battonya városának akut és egyre égetőbb problémája az a tény, hogy 2012 óta tartósan ellátatlan egy háziorvosi körzet! Az önkormányzat ennek megoldására minden rendelkezésére álló eszközzel segíteni kívánja olyan (várhatóan Romániában végzett) orvos letelepedését, akinek a praktizálásával ez a több mint 10 éve fennálló helyzet megoldódna. Ennek érdekében igény szerinti orvosi gép, műszer, eszközök vásárlásával, szolgálati lakás biztosításával, továbbá szolgálati mobiltelefon, egyéb IKT eszköz biztosításával kívánja ezt elősegíteni, támogatni.

Járóbeteg szakellátás fejlesztése.

A járóbeteg szakellátás központja a járási székhely település Mezőkovácsházán található. A szolgáltató 1994 óta a VIS MEDICA Egészségügyi Kft., amely szolgáltató 2025. március 30-án

befejezi a működését. Április 1-től a 312 óra szakorvosi és 60 óra nem szakorvosi óraszám feletti rendelkezés Mezőkovácsháza Város Önkormányzaté lesz, aki a kötelező feladatellátást ezen a területen saját intézményének keretén belül kívánja folytatni. Battonyán jelenleg 3 szakrendelés működik: Laboratóriumi diagnosztika 4 óra; Fizioerápia 15 óra; Gyógytorna 30 óra. A későbbiekben ezen szakrendelések eszközeinek fejlesztése, bővítése célszerű. Továbbá Mezőkovácsháza városával egyeztetés, és amennyiben lehetséges további járóbeteg szakellátási tevékenység ellátása (Általános kardiológia; Bőrgyógyászat; Szülészeti és nőgyógyászati ultrahang diagnosztika; Ultrahang diagnosztika). Ezt feladat megosztási szerződések keretében lehetséges ellátni egészségügyi szolgáltatókkal történő együttműködéssel.

Intézményi háttér:

Battonya városa jelenleg az ESZESZ (Egészségügyi és Szociális Szervezet) intézményének keretében látja el az egészségügyi alap-és járóbeteg szakellátási feladatait. Az önkormányzat a 2025. február 27-i testületi ülésén döntött arról, hogy tekintettel az az egészségügyi alap-és járóbeteg szakellátási feladatok feladatmegosztás keretében történő fejlesztéséről, jogutódlással átalakítja az Intézményét. Az ESZESZ jogutódljaként a tisztán egészségügyi profilú intézmény fog működni a későbbiekben, a szociális területen a feladatok ellátására az önkormányzat új Intézmény kíván alapítani 2025. december 31-ig.

Magán egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

Tekintettel a schengeni határ megszűnésére, várhatóan megnövekedett igény lenne romániai betegek részéről olyan egészségügyi szolgáltatások igénybevételére, amelyeket a feladatmegosztás keretében a magyarországi lakosok ingyenesen igénybe vehetnek az alap- és járóbeteg szakellátások keretében (*nőgyógyászat, ultrahang, kardiológia, laboratóriumi vizsgálatok*).

Hospice - GEMMA Centrum létesítése

A jelenleg üresen álló iskola épülete belső átalakítással alkalmas lenne egy Hospice központ felépítésére és működtetésére, továbbá emellett a hiányossággal, fogyatékossgal élő gyermekek számára egy terápiás központnak is.

Házi segítségnyújtás

Szociális alapellátások közé tartozó szolgáltatás, amely biztosítja az illetékességi területünkön élő, családi gondozást nélkülöző idősök, fogyatékos személyek, illetve egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászorulók személyi gondozását és szociális segítségét az ellátást igénylő szükséglete szerint.

A szolgáltatás célja az egészségi állapotuk miatt önmaguk ellátására nem képes személyek lakókörnyezetében, önálló életvitele megtartásában való közreműködés, mintegy családpótló szerep betöltése. A szolgáltatás biztosításával javul az ellátotti kör szociális biztonsága. Az idősök saját otthonukban nyújtott ellátása nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy az idős emberek minél tovább méltósággal tudjanak családi környezetükben tisztességgel megélni. A házi segítségnyújtás elsődleges célja, hogy a rendszeres és szakszerű gondozási

tevékenységet úgy biztosítsa, hogy az idős, a beteg, a fogyatékkal élő vagy egyedül élő emberek biztonságos körülmények között váljanak otthonukban ápolhatóvá.

A házi segítségnyújtás feladata az alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatok ellátása az ellátást igénybe vevő saját otthonában, megszokott lakókörnyezetében. Személyre szabott ellátást nyújt az igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségleteinek, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően.

A házi segítségnyújtás segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában, valamint prevenciók szerepét tölt be, hiszen segítséget nyújt a vészhelyzetek kialakulásának megelőzésében nem csak időskorú, hanem más rászorult csoportokhoz tartozó személyek esetében is.

A házi segítségnyújtást az **Egészségügyi és szociális Ellátó intézmény** nyújtja, a szolgáltatást az igénylő önálló életvitelének minél tovább történő fenntartása érdekében fizikai, egészségügyi, mentális, szociális szükségleteinek megfelelően az igénybe vevő lakásán, lakókörnyezetében, a gondozási szükséglet megállapításáról szóló szakvélemény alapján biztosítja. A szolgáltatás biztosítása során a gondozási szükséglet napi maximum 4 órában történik.

A személyes szükségletek kielégítése érdekében folytatott segítő tevékenység szakmai tartalma magába foglalja a komfortérzet biztosítását, a szervező feladatokat, a fizikai és mentális ellátást. A házi segítségnyújtás módját, formáját és rendszerességét a gondozó, az ellátást igénybe vevő egészségi állapota, szociális helyzete, a háziorvos javaslata, valamint az intézményvezető által meghatározott gondozási szükséglet vizsgálat eredményének tükrében határozza meg. Minden esetben az egyéni szükségleteknek megfelelően az ellátást igénybe vevővel közösen kerül kialakításra a feladat ellátáshoz biztosított idő.

A **Gondozási Központ** épületében van biztosítva a házi segítségnyújtáshoz szükséges irodahelyiség. A helyiségeinek berendezése, belső környezete alkalmas az adminisztrációs tevékenységekre, az ellátottak/hozzá tartozóik várakozására, fogadására, egyéni beszélgetésre. A személyi gondozáshoz és szociális segítséghoz szükséges eszközök biztosítottak az ellátók számára. A gondozók mindegyike mobiltelefonnal rendelkezik, így bármikor elérhetőek, valamint szolgálati kerékpárt használnak.

A házi segítségnyújtás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője szóbeli vagy írásbeli kérelmére, indítványára történik.

A házi segítségnyújtás a következőkre terjed ki: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, ágyazás, ágyneműcsere, inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése, haj, arcszőrzet ápolás, száj, fog és protézis ápolás, körömápolás, bőrápolás, folyadékpotlás, étkeztetés (segédeszköz nélkül), mozgatás ágyban, decubitus megelőzés, felületi sebkezelés, sztomazsák cseréje, gyógyszer kiváltása, gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása, vérnyomás és vércukor mérése, hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül, kényelmi és

gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, kényelmi és gyógyászati segédeszközök használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás, a házi orvos írásos rendelésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzésében való kompetencia határáig)

2024. évben 10 fő gondozó 8 órában, heti 40 órában látja el a gondozási feladatokat. A lakossági igényekhez igazodva a hosszú távú cél az ellátotti létszám 120 főre és a dolgozói létszámot 15 főre történő emelése.

A Képviselő-testület 2025. január havi testületi ülésén döntött a dolgozói létszám 2 fővel, az ellátotti létszám 16 fővel történő emeléséről, melyet az illetékes Kormányhivatal 2025. március 17. nappal engedélyezett.

Városmarketing

A városmarketing olyan stratégiák és tevékenységek összessége, amelyek célja egy város vagy település vonzerejének növelése különböző célcsoportok – lakosok, turisták, befektetők, vállalkozások – számára. A hatékony városmarketing hozzájárulhat a helyi gazdaság fejlődéséhez, a turizmus fellendítéséhez és a település pozitív imázsának kialakításához.

A városmarketing fő területei

1. Turizmusmarketing

- A város látnivalóinak, kulturális és természeti értékeinek népszerűsítése
- Turisztikai kampányok, fesztiválok és rendezvények szervezése
- Digitális marketing (weboldalak, közösségi média, influenszerek)

2. Befektetésösztönzés

- Vállalkozásbarát környezet kialakítása
- Infrastrukturális fejlesztések népszerűsítése
- Kapcsolatok építése vállalkozókkal és befektetőkkel

3. Helyi közösség és lakosság bevonása

- Városimázs fejlesztése és a helyi identitás erősítése
- Községi programok és civil kezdeményezések támogatása
- Lakossági elégedettség növelése

4. Márkaépítés és kommunikáció

- A város egyedi arculatának és szlogenjének kidolgozása
- PR és médiahasználat, sajtókapcsolatok kezelése
- Online és offline marketingkommunikáció

5. Fenntarthatóság és innováció

- Okosváros-fejlesztések (pl. digitalizáció, zöld megoldások)
- Fenntartható turizmus és környezetbarát városfejlesztés
- Hosszú távú stratégiai tervezés

Városőrség létrehozása

Battonya városában jelenleg 1 fő közterület-felügyelő és 2 fő mezőőr van foglalkoztatva.

A **közterület-felügyelő** feladata a közterületek rendjének fenntartása, a szabályok betartásának ellenőrzése és a jogsértések megelőzése vagy szankcionálása.

A **mezőőr** feladata a mezőgazdasági területek, erdők, legelők és más külterületek védelme, a természeti erőforrások megóvása, valamint a tulajdon védelme.

Városőrség felállítása a Battonyán élők közbiztonságát nagyban növelhetné tekintettel az állandó városőri (*járőri*) jelenlétre a településen. A városőrség munkatársai váltásos rendszerben járhatnának közterületi szolgálatba nappal és éjszaka, munkaszüneti, ünnepnapok alkalmával amikor a közterület-felügyelő, mezőőr nincs szolgálatban.

2025.01.01-jén Románia teljeskörű schengeni csatlakozásával megszűnt a Battonya Közúti Határállomás forgalmat, migrációt szűrő, ellenőrző szerepe, gyakorlatilag az átjárás Magyarország és Románia között mindkét irányból határellenőrzés nélkül történik. A határon átnyúló szabálysértések, bűncselekmények megakadályozásában, felderítésében (*segítségnyújtás a rendőrség részére*) is jelentős szerepet vállalhat a városőrség.

Városőrség célja a helyi közrend, közbiztonság és közterületi szabályok betartásának segítése. A városőrök munkájukat általában a rendőrséggel, a közterület-felügyelővel és a mezőőrökkel együttműködve végzik.

Városőrség tervezett feladatai:

- ✓ *Közbiztonság fenntartása (járőrözéssel növelik a lakosság biztonságérzetét)*
- ✓ *Közterületek védelme (ne történjen rongálás, szabálysértések megelőzése)*
- ✓ *Bűnmegelőzés (bűncselekmények bejelentése a rendőrség részére)*
- ✓ *Ellenőrző járőrszolgálat (ami biztosítja a közterületek rendjét)*
- ✓ *Együttműködés (közterület-felügyelő, mezőőr, támogatják és biztosítják egymás munkáját)*
- ✓ *Városi rendezvényeken segítik a rendfenntartást, biztosítási és egyéb, a Polgármester, Jegyző által meghatározott feladatok ellátása*
- ✓ *Segítségnyújtás a lakosságnak (belvíz, extrém téli időjárás során)*
- ✓ *Kapcsolattartás a településen élőkkel*

A városőrség célja a közrend fenntartása és a lakosság biztonságérzetének növelése. Battonya város várható lakosságszám jelentős növekedésének következtében, ami Románia schengeni csatlakozását követően biztosan várható és bekövetkezik!

Európai Területi Társulás létrehozása

2025 január 31-én Battonyán megrendezésre került egy tanácskozás, amely keretében a részt vevő polgármesterek deklarálták, hogy a régió fellendítése érdekében tervezik egy tíz városból álló Európai Területi Társulás (ETT) megalakítását, amiben

- Magyarországról Gyula, Sarkad, Elek, Medgyesegyháza és Battonya lenne benne,
- Román oldalról pedig Pécska, Nagylak, Kürtös, Nagyszalonta és Kisjenő vállalna tagságot.

VÁROS NEVE	LAKOSSÁG SZÁM	MEGYE
BATTONYA	5 793	BÉKÉS
ELEK	4 691	BÉKÉS
GYULA	29 128	BÉKÉS
MEDGYESEGYHÁZA	3 388	BÉKÉS
SARKAD	9 743	BÉKÉS
KISJENŐ	8 200	ARAD
KÜRTÖS	9 600	ARAD
NAGYLAK	8 100	ARAD
NAGYSZALONTA	15 792	BIHAR
PÉCSKA	12 800	ARAD
Összesen	107 235	

Az ETT lehetőség önkormányzatoknak, régióknak és az államoknak, hogy határon átnyúló, transznacionális vagy régiók közötti együttműködést hozzanak létre és így valósítsák meg közös céljaikat. Célja a megkülönböztetés-mentesség: a helyi szereplők a határon belül és a határ két oldalán ugyanazon lehetőségekkel bírjanak.

Az ETT keretet nyújt az önkormányzatok és régiók együttműködésére, az uniós támogatások hatékony felhasználására. A csoportosulás legalább két tagállam vagy harmadik állam szereplőit (helyi önkormányzat, regionális hatóság vagy az állam) fogja közös szervezetbe. **A székhely szerinti állam joga alkalmazandó a csoportosulás jogviszonyaira.** Az ETT jogi személyiséggel és teljes jogképességgel rendelkezik, önálló jogalanyként léphet fel.

A csoportosulás saját költségvetéssel, szervezettel és szerződő képességgel rendelkezik, ingó, ingatlan vagyont szerezhethet, bíróság előtt eljárhat.

Milyen lehetséges célokra lehet csoportosulást alapítani?

- Közlekedés, környezetvédelem, oktatás, nevelés, egészségügy, elsősegély, energiafelhasználás, innovációs eszközök, K+F, kultúra, munkahelyteremtés és fejlesztés, szociális szolgáltatások, turizmus, sport, mezőgazdaság.

Hogyan hozható létre ETT magyarországi székhellyel?

- Az együttműködő partnereknek a székhely ország kiválasztása után el kell készíteniük az egyezmény és az alapszabály tervezetét. A kötelező tartalmi elemekről a 1302/2013/EU Rendelettel módosított 1082/2006/EK Rendelet (a továbbiakban: R.) 8. és 9. cikke és a 2014. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Tv.) rendelkezik, annak tartalommal való kitöltéséhez a jogi képviselő igénybevétele a későbbi problémák elkerülése érdekében ajánlott, később a nyilvántartási eljárás során pedig kötelező.

A tanácskozáson döntés született arról, hogy a Társulás székhelytelepülése Gyula városa lesz, és a Társulás bejegyzése a magyar jogi szabályozás alapján fog megtörténni.

3.2.3. Civil szervezetek erősítése a településen

Battonya Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kiemelten fontosnak tartja a helyi civil szervezetek támogatását, mivel ezen közösségek aktív szerepet játszanak a helyi társadalmi kohézió erősítésében, a kulturális és sportélet fellendítésében, valamint a szociális és környezetvédelmi feladatok ellátásában. A gazdasági program célja, hogy a civil szervezetek számára stabil működési feltételeket és fejlődési lehetőségeket biztosítson a településen.

1. Pályázati és támogatási rendszer fejlesztése

- Működési és programtámogatásokra kiírt pályázatok megírásában, megvalósításában, elszámolásában való segítségnyújtás;
- Önkormányzati források és külső (EU-s, állami) pályázatok közötti koordináció erősítése.

2. Infrastrukturális és szakmai támogatás

- Önkormányzati ingatlanok kedvezményes, vagy térítésmentes használata civil szervezetek számára.
- A Művelődési Ház és egyéb helyszínek biztosítása rendezvényekhez és találkozókhoz.
- Ingyenes, vagy kedvezményes jogi, könyvelési és pályázati tanácsadás.
- Képzések és workshopok szervezése (pl. forrásteremtés, önkéntes menedzsment, kommunikáció, közösségi szolgálat).

3. Civil és önkormányzati együttműködés erősítése

- Civil Kerekasztal létrehozása, fórumok és konzultációk rendszeres megszervezése a közös döntéshozatal érdekében.
- Partnerségi programok kialakítása önkormányzati intézmények és civil szervezetek között.

4. Önkéntesség és társadalmi felelősségvállalás ösztönzése

- Helyi önkéntes programok koordinálása és népszerűsítése.
- Helyi vállalkozások és civil szervezetek közötti együttműködés elősegítése.
- Önkéntes napok és közösségi akciók szervezése a lakosság bevonásával.

5. Digitális fejlesztések és kommunikáció

- Központi online civil adatbázis és eseménynaptár létrehozása.
- Helyi civil szervezetek számára közösségi média és kommunikációs tréningek biztosítása.
- Civil hírek és lehetőségek rendszeres megosztása az önkormányzati csatornákon (honlap, facebook oldal, Battonyai Újság).

Célunk, hogy a civil szervezetek hosszú távon fenntartható módon működhessenek, és aktív szereplői legyenek a helyi közösségi életnek. Az önkormányzat és a Képviselő-testület elkötelezett a civil szféra támogatása mellett, mert hiszünk abban, hogy egy erős és együttműködő civil társadalom hozzájárul a település fejlődéséhez és élhetőségéhez.

IV. KITÖRÉSI PROGRAM

Megismerve a Helyzetfeltáró fejezetben foglaltakat, továbbá a Gazdasági Program 2020 - 2025 fejezetet elmondható, hogy még ha minden tervezett fejlesztés és beruházás meg is valósul, **az mindössze a további leszakadást lesz képes megakadályozni.** Ami önmagában nagy eredmény, *(hiszen megállítja az eddigi kedvezőtlen folyamatokat, sőt tekintve, hogy a környező kistélepléseken vélhetően tovább erősödik a leszakadás, még kvázi sikerként is elkönnyvelhető eredményként is értékelhetővé válik 5 év múlva)* azonban kijelenthető, hogy valódi fejlődést a város életébe ezzel nem lehetséges hozni. **Megállapítható, hogy kevés erre a város, de akár egész járás rendelkezésre álló erőforrása!**

A fejlődés kizárólag egy módon lehetséges: AKTÍV KORMÁNYZATI RÉSZVÉTEL SZÜKSÉGES!

Kizárólag Magyarország Kormánya rendelkezik megfelelő forrással, humántőkével, kapcsolatrendszerrel. Battonya városának egy lehetősége van: proaktívan és célzottan felhívni a figyelmet a lehetőségeire, kiemelt tekintettel a Szegeden épülő és 2026-tól termelő BYD autógyár, továbbá a megszűnő schengeni határ miatti ARAD - TEMESVÁR ipari agglomerációjára!

Ennek érdekében aktív személyes lobby tevékenység szükséges a város polgármesterétől, és kis túlzással neki mindent ennek a célnak a megvalósítására kell alárendelnie!

Talán egy Széchenyi idézet részlettel lehet ezt a helyzetet legjobban leírni:

„MERJÜNK NAGYOK LENNI...”

4.1 Kormányzati együttműködéssel külföldi tőke beruházás betelepítése

A társadalom polarizálódása a jómódúak növekvő fogyasztása mellett az elszegényedés jelentős társadalmi csoportokat érintő folyamatát is magával hozta, hatására kialakult a „**vidéki szegénység**”. Ez főként az ország perifériális, tartós munkanélküliség sújtotta térségeiben terjed. E kiszolgáltatott társadalmi rétegnek a városokban nincs, vagy korlátozott a lehetősége az önellátásra, az életmódváltásra, a leginkább rászorultaknak van a legkevesebb anyagi és technikai lehetősége például az energiatakarékosági beruházásokra. Sajnos a Mezőkovácsházi járás ilyen térség, tekintve, hogy a rendszerváltás óta a leghátrányosabb térségek között van nyilvántartva. A járás szerepel az un. „*komplex programmal fejlesztendő járások*” listáján, azonban jelentős munkahelyteremtéssel járó beruházás eddig elkerülte a térséget.

A rendszerváltás óta a versenyképesség javításának egyik fő eszköze a külföldi működő tőke beruházásaihoz kapcsolódó állami támogatás (*egyedi döntésű támogatások nagyberuházásokról*), mely – többek között az autóiparban, az elektronikai iparban és a gépgyártásban – jelentős munkahelyteremtést, beszállítói láncok kialakulását, a GDP összetételének változását hozta magával. A külföldi működő tőkéhez kapcsolódó beruházások, továbbá a KKV támogatások segítették a hazai beszállítói lánc kialakulását, amely a takarékos és precíz gyártástechnológia követelményét, a minőségbiztosítási és környezetirányítási rendszerek elterjedését, a munkakultúra fejlődését eredményezte.

A **Nemzeti Befektetési Ügynökség** (angolul: *Hungarian Investment Promotion Agency*; rövidítve: **HIPA**) a külgazdasági ügyekért felelős miniszter irányítása alá tartozó, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv Magyarországon.

Az Ügynökség feladatai a befektetés-ösztönzési tevékenysége körében

- a) információkat nyújt külföldiek számára a hazai befektetési, jogi, adózási és pénzügyi környezetről;
- b) egyablakos rendszert működtet, amely segíti a külföldiek tájékozódását a befektetési lehetőségeket illetően és segítséget nyújt a külföldi befektetői döntések meghozatalához;
- c) koordinálja a barna- és zöldmezős, valamint a vegyesvállalati befektetések előkészítését;**
- d) adatbázisok készítésével segíti és szervezi a magyar beszállítók részvételét a külföldi befektetések megvalósításában;
- e) tájékoztatást nyújt a Kormány befektetéseket támogató programjairól;
- f) javaslatot tesz befektetési helyszín kiválasztására;**
- g) működteti és koordinálja az egyedi kormánydöntéssel (EKD) biztosított támogatási rendszert;
- h) felkészíti a helyi önkormányzatokat a befektetők fogadására;**
- i) figyelemmel kíséri, és feladatkörében eljárva gondozza a már betelepült befektetők működési körülményeit és közreműködik a magyar hozzáadott érték-hányad növelésében;
- j) feladatkörével összefüggésben részt vesz külföldi konferenciákon, rendezvényeken.

Battonya Város Önkormányzata 2025. február 7-én hivatalosan felvette a kapcsolatot az Ügynökséggel, amely következtében két terület is bekerült a HIPA adatbázisába, ezáltal kizárhatóvá vált a külföldi tőkebefektetők részére, mint potenciális befektetési terület!

Az alábbi két terület lett a HIPA adatbázisában regisztrálva:

1. Állami tulajdonú befektetésre javasolt terület

Eladási/bérbeadási céllal fejlesztésre szánt terület mérete: **335.107 m²**

Helyrajzi szám: 03/10; 03/11 külterület

Ingatlan besorolása: Ipari gazdasági terület (GIP)

A területen található épület: **nem**

2. Magán tulajdonú befektetésre javasolt terület

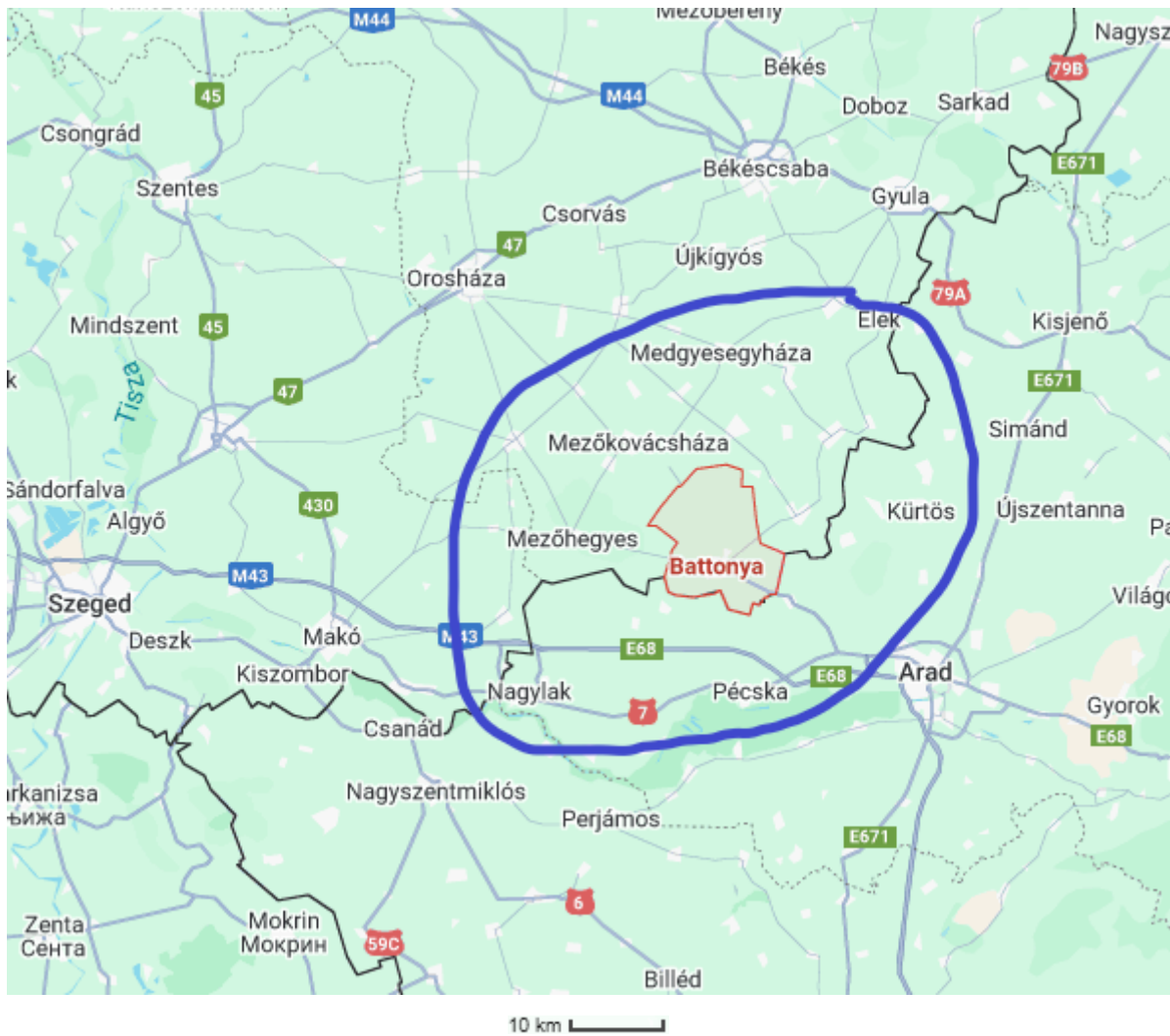
Eladási/bérbeadási céllal fejlesztésre szánt terület mérete: **49.85 m²**

Helyrajzi szám: 1950/5 belterület

Ingatlan besorolása: Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület (GKSZ)

A területen található épület: **nem**

A schengeni határ lebomlása olyan történelmi jelentőségű, térszervező szerepbe hozhatja Battonya városát, amely az I. világháború előtt az 1910-es években volt. Az alábbi térképen jól látható, hogy Battonya városa 30 km-en belül helyezkedik el az aradi ipari zónához és repülőtérhez képest, továbbá (Arad városát nem számolva) több mint 90.000 fős agglomeráció ipari központjává válhatna.

Battonya tervezett ipari agglomerációjába tartozó települések és lakosság száma:

Battonya tervezett ipari agglomerációjához 25 km-en belül található települések					
MAGYAROSZÁG (20 település)			ROMÁNIA (20 település)		
Település név	Lakosságszám 2024-ben	Távolsága (légvonalban)	Település név	Lakosságszám 2021-ben	Távolsága (légvonalban)
Mezőhegyes	4 673	10 km	Kispereg	772	6,2 km
Dombegyház	1 912	10,5 km	Tornya	1 055	8,7 km
Magyardombegyház	218	10,5 km	Németpereg	766	9,8 km
Kisdombegyház	450	11,8 km	Kisvarjaspusztá	121	12,9 km
Kunágota	2 535	14,9 km	Szedershát	259	13,8 km
Mezőkovácsháza	5 532	15,3 km	Pécska	10 613	13,9 km
Végegyháza	1 225	15,3 km	Nagyiratos	1 791	15,3 km
Dombiratos	520	16,2 km	Kisiratos	1 509	18 km
Kevermes	1 732	18,7 km	Szentpál	838	19,6 km
Magyarbánhegyes	2 029	18,9 km	Németszentpéter	1 912	19,9 km
Almáskamarás	787	19,8 km	Szemlak	3 474	20,2 km
Nagybánhegyes	1 192	21,2 km	Munár	470	20,6 km
Nagykamarás	1 184	21,6 km	Fönlak	2 634	21,2 km
Pitvaros	1 295	21,8 km	Székesút	2 242	22,5 km
Lőkösháza	1 635	22,1 km	Sofronya	2 049	22,7 km
Medgyesegyháza	3 388	23,2 km	Zádorlak	2 510	22,9 km
Amrózfalva	475	23,6 km	Kürtös	7 279	23,3 km
Kaszaper	1 737	24,2 km	Nagylak	6 713	23,8 km
Nagyér	509	24,5 km	Sajtény	2 801	24,2 km
Tótkomlós	5 652	25,2 km	Mácsa	3 847	25,2 km
ÖSSZESEN	38 680		ÖSSZESEN	53 655	
BATTONYA VÁROS LAKOSSÁGA			5 793		
MINDÖSSZESEN			98 128		

4.2. Regionális jelentőségű Ipari Park létesítése

Maga az ipari park létesítése egy területfejlesztési tevékenységsorozat elindítója lehet. Az ipari park létesítése gazdaságszervezési akció, amihez nemcsak a vertikális együttműködések szükségesek (*település, vármegye, régió, ország*), hanem a szereplők horizontális kapcsolatainak szervezése is (*pl. önkormányzat, gazdasági szereplők, érdekképviseletek, tulajdonosi körök stb.*). A létesítés alapvetően befektetés szervezés, amely egyben ingatlan hasznosítás is, hiszen elő kell teremteni a tőkét a telekvásárlásra, az infrastruktúrák kialakítására.

61/2023. (IV. 28.) Korm. rendelet a tudományos és innovációs, a technológiai, az ipari és a logisztikai parkokról

Az ipari és technológiai park céljára kialakított területnek legalább 10 hektár nagyságúnak, a logisztikai parknak legalább 3 hektár nagyságúnak, a tudományos és innovációs parknak legalább 1 hektár nagyságúnak kell lennie. Az ipari és a technológiai park törzsterületből vagy törzsterületből és fejlesztési területből áll. Az ipari park törzsterülete egybefüggő területet alkot.

Regionális logisztikai park: olyan logisztikai park, amelynél legalább kettő közlekedési ágazat kapcsolódási pontja kiépített.

**BATTONYA
IPARTERÜLET**

Természetben:

5830 Battonya, Kültérület, 4444 sz. út

Helyrajzi számok:

03/10, 03/11

Ingtalan megnevezése:

szántó

Értébecslés dátuma:

nincs adat

Ingtalan besorolása:

Ipari gazdasági terület

Forgalmi érték:

nincs adat

Épületek száma:

0

Deviza nem:

HUF

Épületek összesen:

0

Értébecslés érvényessége:

nincs adat

A TERÜLET LEÍRÁSA:

A Magyar Állam tulajdonában és Battonya Város Önkormányzat kezelésében lévő kültérületi telkek, kettő országos közút mentén. Közmű ellátottság biztosítható. Összesen 335.107, m².

Meglévő állapot:

A beruházás helyszínén jelenleg nem működik Gzem.

Infrastruktúra:

Vízellátás:

kiépítés lehetséges / kapacitás nem ismert

Szénhidrogén:

kiépítés lehetséges / kapacitás nem ismert

Villamos energia:

kiépítés lehetséges / kapacitás nem ismert

Szennyvíz:

kiépítés lehetséges / kapacitás nem ismert

Hűközlés:

kiépítés lehetséges / kapacitás nem ismert

Javasolt hasznosítási lehetőségek:

Gyártó kapacitás kijánálása.

Megközelítés:

Közút: kettő országos közút mellett található
Vasúti pálya csatlakozás biztosított

Tulajdonos:

MAGYAR ÁLLAM

03/11

325.107, m²

MAGYAR ÁLLAM

03/10

10.000, m²

Jelenlegi hasznosítás:

Szántóföld

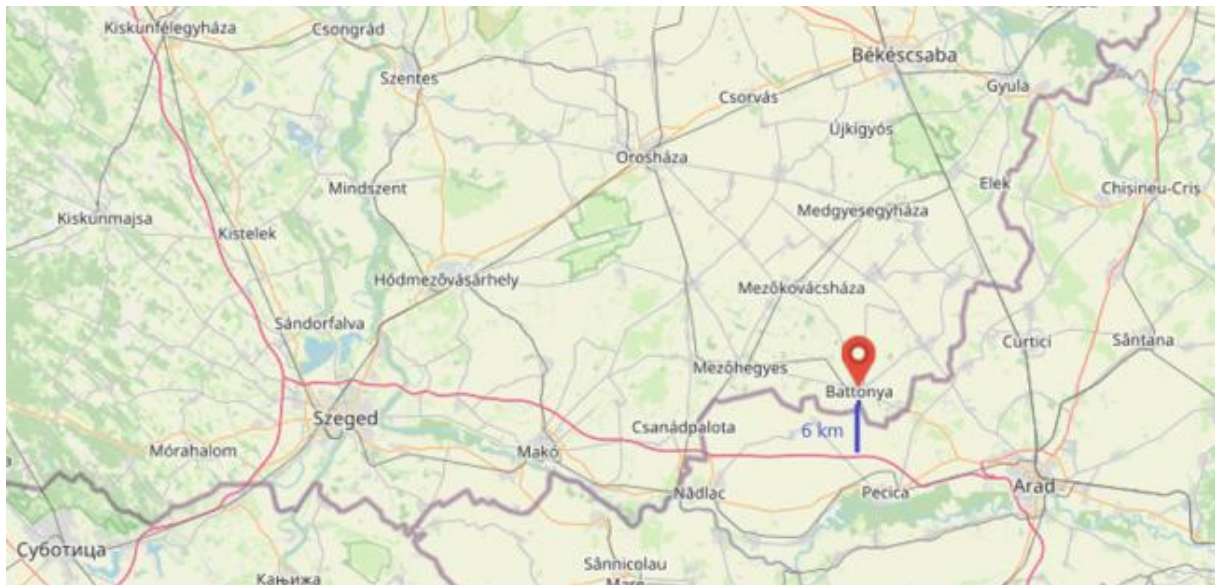
Vagyonkezelő:

Battonya Város Önkormányzat

4.3 Közvetlen autópálya kapcsolat megteremtése Pécska irányából

Az **A1-es autópálya** (románul: *Autostrada A1*) egy épülő romániai autópálya, amely kelet-nyugat irányban szeli át az Romániát. 2015. július 11-én átadták a magyar határig vezető szakaszt, és a Nagylak (Nadlac)–Csanádpalota autópálya-határátkelő megnyitása után így Arad és Temesvár lett az első két romániai nagyváros, amelyek – **az M43-as magyarországi autópályán keresztül** – bekapcsolódtak az európai gyorsforgalmiút-hálózatba.

Az autópálya Pécska (Pecica)–Arad közötti 16 kilométeres sztrádaszakasza a magyar határtól mintegy 6 kilométerre, Battonya – Pécska között épült, Pécska felé rendelkezik felhajtó/lehajtó pályaszakasszal, amelybe a tervezett új battonyai bekötő szakasz felüljáró szerkezet építése nélkül beköthető.

V. STABILIZÁCIÓS PROGRAM

A helyzetelemzésen alapuló Gazdasági programot célszerű a „stabilizáció” jegyében elkészíteni, melynek alapját a Battonya Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2024. (XI. 29.) önkormányzati rendelete 1. §-a teremtette meg. Az Önkormányzat ezzel a rendelet módosításával új helyi adónemeket vezetett be: **1. építményadó; 2. telekadó**

Az önkormányzatnak továbbá mindenkor figyelemmel kell lennie a Kormány programjára, a mindenkori EU-s programozási időszakhoz kapcsolódva szükséges terveznie a fejlesztéseit.

5.1. Lehetséges bevételszerző intézkedések

Építményadó

Az adó alapja, mértéke

- (1) Az adó alapja az adóköteles építmény négyzetméterben számított hasznos alapterülete.
- (2) Az adó évi mértéke a nem magánszemély tulajdonában lévő épületek, épületrészek, vállalkozási tevékenység folytatására szolgáló épületek, épületrészek, valamint a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó egyéb épületek, épületrészek után belterületen 100,- Ft/m², külterületen 2.500,- Ft/m².
- (3) Az építmény használatának szüneteltetése esetén az adó évi mértéke külterületen és belterület egyaránt 10,- Ft/m².

Telekadó

Az adó alapja, mértéke

- (1) A telekadó alapja a külterületi telek négyzetméterben számított területe.
- (2) A telekadó mértéke a közhiteles ingatlan-nyilvántartás szerinti külterületi megjelölésű telek esetében 450,- Ft/m².

Adómentesség

- (1) Mentés a telekadó alól a közhiteles ingatlan-nyilvántartás szerinti belterületi megjelölésű telek.
- (2) Mentés a telekadó alól az a telek, amelyen építményadó-köteles építmény található.
- (3) Mentés a telekadó alól az ingatlan-nyilvántartás szerint külterületen kivett anyaggyűjtő művelési ágban, kivett udvar, kivett major művelési ágban, a Helyi Építési Szabályzatban kertés mezőgazdasági területként, mezőgazdasági üzemi területként megjelölt telek.

5.2 Kiadást csökkentő intézkedések

Az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervek átszervezésével szintén érhető el kiadási megtakarítás, melyek folyamatos vizsgálata szintén elengedhetetlen. Célszerű a struktúra vizsgálatba különböző szakmai csoportokat bevonni, különböző alternatívákat kidolgozni a méretgazdaságosabb, hatékonyabb működési formára törekvés jegyében. Az átszervezések kapcsán tekintettel kell lenni arra is, hogy a „fűnyíró elv” nem vezet eredményre csak rövid távon, hosszútávon károkat okozhat. Az átszervezések kapcsán a letisztult szervezeti rendszer, a hatékony vezetői struktúra, a hatékony humánerőforrás gazdálkodás kell, hogy szempontként szerepeljen. Törekedni kell az intézmények közötti együttműködés fokozására is, mely szintén eredményezhet megtakarításokat.

- Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az önkormányzat önként vállalt feladatait és a pénzügyi egyensúly megtartása érdekében korlátozni, illetve megszüntetni azokat. Szükség esetén a

kötelező feladatokon belül a törvényi minimumok alkalmazása is kiadáscsökkentő lehet, azonban ez nem lehet elsődleges célja az önkormányzatnak.

- Az önkormányzat lehetősége szerint felülvizsgálja az érvényes szerződéseit a kiadások csökkentése érdekében.
- Egységes eljárásrendek kidolgozásával az esetleges párhuzamosságok megszüntethetők az adminisztratív feladatokban, szervezettebb lesz a kapacitáskihasználás, melyek egyértelműen költségcsökkentő hatással bírnak, s nem utolsó sorban a szakmai munka színvonala is emelkedhet.
- Mindenképpen javasolt, hogy a rendelkezésre álló költségvetési források felhasználásáról szakemberek javaslatainak figyelembevételével történjenek meg a döntések.
- Az önkormányzat felelőssége a feladatok és finanszírozás összhangjának megteremtése a pénzügyi egyensúly megtartása mellett.
- A közmunka program keretében a foglalkoztatás gazdaságos kihasználására kell törekednünk, melyek az önkormányzat és az irányítása alá tartozó költségvetési szervek tevékenységét segítik, működési és fejlesztési kiadásait lehetőség szerint csökkentik.

5.3 Előirányzat felhasználás, likviditás kezelés

- Az utófinanszírozott pályázatok esetében nagy figyelmet kell fordítani az előirányzat felhasználási terv és a likviditási terv betartására, figyelemmel arra is, hogy likviditelt (*folyószámla*) csak naptári éven belül a bevételek és kiadások átmenti ütemkülönbségéből származó hiány finanszírozására vehet igénybe, annak az év végén állománya nem maradhat - kivéve a fentiekben már említett önerős pályázatokat, melyekre Kormány engedéllyel éven túli hitel is igénybe vehető .
- A likviditás biztosítása érdekében az önkormányzat költségvetési rendeletében a továbbiakban is szabályozni kell az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervek intézményfinanszírozását is.

5.4 Tartalék képzés

Több mint 20 éve ez nem került megképzésre, mivel az önkormányzat költségvetése tartósan rendkívüli állami támogatásra szorul.

5.5 Tartalékok felhasználása

Amennyiben lenne tartalékképzés:

- A tartalékokat lehetőség szerint tartós kötelezettségvállalásra, mely a következő évben/években is jelentkezik nem használjuk fel, különösen akkor, ha az működési többletet jelent, s nem valósul meg általa önkormányzati bevételszerző tevékenység, nem javítja az önkormányzat jövedelemtermelő képességét.

5.6 Beruházások, fejlesztések

- Kiemelt figyelmet kell fordítani a beruházások, fejlesztések saját forrásának (*saját bevétel, maradvány igénybevétel, tartalék felhasználás, stb.*) és esetleges külső forrás (*hitel*) igénybevétele megalapozottságának kimunkálására.
- Olyan beruházásokat preferáljon az önkormányzat, melyek hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez, és egyben működési költségeket csökkentenek (megújuló energiaforrás felhasználása, energiatakarékosságot eredményező projektek finanszírozása).

5.7 Adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás

- Adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások esetén igyekszik az önkormányzat minimalizálni a lehetséges kamatkockázatot és árfolyamvesztést, ezek elkerülése érdekében megalapozott, számításokkal alátámasztott előterjesztések készülnek a Képviselő-testület elé, a döntés meghozatala érdekében.
- Adósságot keletkeztető kötelezettségvállalások esetén szintén megalapozott számításokkal be kell mutatni a tőke- és kamatfizetési kötelezettségek várható nagyságrendjét a futamidő végéig és gondoskodni kell a visszafizetés forrásáról.
- Adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásnál azokat a beruházásokat, fejlesztéseket preferálja, melyek
 - elsősorban önkormányzati kötelező feladathoz kapcsolódnak,
 - az önerő mértéke lehetőség szerint a 20%-ot nem haladja meg,
 - esetlegesen kedvezményes kamattámogatású hitel vehető igénybe az adott célhoz.
- Fenti ügyleteknél lehetőség szerint kikéri a könyvvizsgáló és egyéb pénzügyi tanácsadók véleményét.

5.8 Vagyongazdálkodás

- ✓ Az önkormányzatnak arra kell törekednie, hogy elsősorban azokat a beruházásokat, felújításokat szorgalmazza –lehetőség szerint minél nagyobb támogatási intenzitású pályázati források igénybevétele mellett –, melyek az önkormányzati kötelező feladatellátás érdekében nélkülözhetetlenek és a költséghatékonyság javítása irányába hatnak.
- ✓ Az önkormányzati vagyongyarapítás együttesen elvárt hármas követelménye lehetőség szerint a pénzügyi megtérülés, szakmai szükséglet és a társadalmi hasznosság kell, hogy legyen.
- ✓ Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok esetében – melyek elsősorban önkormányzati kötelező feladatot, másodsorban saját bevételszerző tevékenységet látnak el – az önkormányzat tulajdonosi jogait a társaság rendelkezésére bocsátott

vagyonában folyamatosan gyakorolja, a társasági szerződésben vállalt állagmegóvási, fejlesztési tevékenységét ellenőrzi.

- ✓ Az önkormányzatnak lehetőség szerint törekednie kell a feladatellátáshoz szükséges ingatlanok racionalizálására, mivel ezzel is költségmegtakarítás érhető el, elsősorban a működtetés területén.
- ✓ Az önkormányzat kötelessége a feladatellátás folyamatos működési feltételeinek biztosítása –mind e mellett a költségvetési egyensúly feltételeinek megteremtése is -, melyhez egy zárt és integrált gazdálkodást biztosító vagyongazdálkodási és monitoring rendszer létrehozása elengedhetetlen, amely igazodik a gazdasági körülményekhez, biztosítja a megtérülések és a visszafizetések pénzügyi szabályozását. Ennek érdekében célszerű az önkormányzatnak felmérni a vagyonát: melyek az azonnal hasznosítható (értékesítés,/bérbeadás), üres, piacképes vagonelemek; melyek azok, amelyek fizikai átalakítást, egyéb rendezetlen jogi helyzet tisztázását követően hasznosíthatók; melyeket kívánja esetleg átszervezni egy komplex szakmai program alapján más, hatékonyabb funkcióellátás érdekében; melyek azok, melyeket „fedezeti tartalékba sorol” egy esetlegesen igénybe veendő külső finanszírozási művelet kapcsán biztosítékkal.

5.9 Beszámolási kötelezettség

A zárszámadás készítéséhez kapcsolódó jogszabályi környezet

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: **Áht.**) értelmében a helyi önkormányzatoknak a tárgyévét követően költségvetési beszámolót kell készíteni. A törvény **87.§ alapján** a vagyonról és a költségvetés végrehajtásáról a számviteli jogszabályok szerinti éves költségvetési beszámolót kell készíteni; valamint a költségvetés végrehajtásáról az éves költségvetési beszámolók alapján évente, az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon, az év utolsó napján érvényes szervezeti, besorolási rendnek megfelelően záró számadást (továbbiakban: **zárszámadás**) kell készíteni.

Az **Áht. 91.§-ban** foglaltak szerint:

- (1) A helyi önkormányzat költségvetésének végrehajtására vonatkozó zárszámadási rendelet tervezetét a jegyző készíti elő és a polgármester terjeszti a Képviselő-testület elé úgy, hogy az a Képviselő-testület elé terjesztését követő harminc napon belül, de legkésőbb a költségvetési évet követő **ötödik hónap utolsó napjáig** hatályba lépjen. A zárszámadási rendelet tervezetével együtt a Képviselő-testület részére tájékoztatásul be kell nyújtani a kincstár 68/B. § szerinti ellenőrzése keretében a helyi önkormányzat éves költségvetési beszámolójával kapcsolatosan elkészített jelentését.
- (2) A zárszámadási rendelettervezet előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul a következő mérlegeket és kimutatásokat kell bemutatni:

- a) a 24. § (4) bekezdése szerinti mérlegeket, kimutatásokat azzal, hogy az előirányzat felhasználási terven a pénzeszközök változásának bemutatását kell érteni,
- b) a helyi önkormányzat adósságának állományát lejárat, a Gst. 3. §-a szerinti adósságot keletkeztető ügyletek, bel- és külföldi irányú kötelezettségek szerinti bontásban,
- c) a vagyonkimutatást, és
- d) a helyi önkormányzat tulajdonában álló gazdálkodó szervezetek működéséből származó kötelezettségeket, a részesedések alakulását.

Az önkormányzat és intézményei adatszolgáltatási kötelezettsége év közben a Magyar Államkincstár felé:

Az **időközi költségvetési jelentés** (havi adatszolgáltatás), az **időközi mérlegjelentés** (negyedéves adatszolgáltatás) megküldése, egyeztetése, melynek keretében az önkormányzat adatot szolgáltat az állam felé a havi pénzforgalmának és a negyedéves mérlegének alakulásáról. Ez az adatszolgáltatás képezi a feltételét annak, hogy az önkormányzat minden hónapban jogosult legyen az állami finanszírozásra.

A havi és a negyedéves adatszolgáltatás mellett évente kerül sor az **éves költségvetési beszámoló** Magyar Államkincstár felé történő megküldésére az önkormányzatra és az intézményekre vonatkozóan.

Az alábbi táblázat bemutatja az adatszolgáltatási kötelezettséghez kapcsolódó jelentések gyakoriságát és a szükséges mellékletek (űrlapok, táblák) számát.

Adatszolgáltatás gyakorisága	Adatszolgáltatás megnevezése	űrlapok (táblák) száma	
		önkormányzat	intézmények
havonta	időközi költségvetési jelentés	10	8
negyedévente	időközi mérlegjelentés	4	2
évente	éves költségvetési beszámoló	24	14

Battonya Város Önkormányzatának polgármestere az éves költségvetési beszámolók keretében folyamatosan beszámol a Képviselő-testületnek

- ✓ az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás esetén képzett Egyensúlyi (elkülönített) tartalék nagyságáról, annak esetleges igénybevételéről az adott célra;
- ✓ az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyának hosszú távú fenntarthatósága, megőrzése, az adósságállomány újra termelődésének elkerülése érdekében helyzetelemzésen alapuló Kibontakozási program betartásáról;

- ✓ az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokról szóló előterjesztésekben a visszafizetés forrásainak, valamint a kamatkockázat várható kihatásainak bemutatására vonatkozó feladat végrehajtásáról;
- ✓ az önkormányzat pénzügyi egyensúlyának hosszú távú fenntarthatósága érdekében tett adott évi bevételsterző és kiadáscsökkentő döntéseiről, az önként vállalt feladatok esetleges korlátozásáról, megszüntetéséről, az egyéb elért eredményekről lehetőség szerint számszerűsítve is.

Az egyensúly biztonságos, hosszú távú megőrzését szolgálja továbbá a megalapozott költségvetési tervezés. A saját bevételek tervezésénél figyelemmel kell lenni, hogy azok megtérülése ne jelentsen kockázati tényezőt a költségvetés végrehajthatósága érdekében.

Fenti stabilizációs elvek, szempontok figyelembevételével került sor Battonya Város Önkormányzata Gazdasági programjának kidolgozására.

A fejezetben felhasznált szakirodalom: Állami Számvevőszék Kutató Intézete „A jó példa legyen ragadós! Legjobb gyakorlatok a közpénzek felhasználásánál” című szemináriumsorozat

VII. ÖSSZEGRZÉS

Jelen Gazdasági Program a város fejlődésére és jelenlegi helyzetére vonatkozó adatok alapján készült. Ezen túlmenően figyelembe vettük a jelenleg ismert pályázati lehetőségeket, a térségi együttműködéssel összeállított turisztikai fejlesztési tervet. A Gazdasági Programban igyekeztünk olyan struktúra létrejöttére kidolgozni koncepciót, amely a jelenlegi támogatási és jogi rendszerhez jól és rugalmasan illeszkedik. Véleményünk szerint, ez a struktúra képes lesz nemcsak az önkormányzat számára nyújtani biztos, kiszámítható segítséget, hanem a vállalkozók és a civil szféra szereplői számára is.

Figyelembe kell azonban venni, hogy a programkészítés során rendelkezésünkre álló ismeretek a pályázatokkal és támogatásokkal kapcsolatban változhat. A kialakítandó struktúra képes lesz alkalmazkodni a gyorsan változó külső körülményekhez, és képes lesz lehetőség szerint minél több pályázati forrást biztosítani városunk fejlődéséhez.

Amennyiben a Gazdasági programrészben szereplő célok többségében megvalósulnak, akkor Battonya városának költségvetése stabilizálódik, továbbá megállítható a további leszakadás.

Amennyiben a Kitorési programrészben megfogalmazott programelemek megvalósulnak, akkor viszont egyértelműen kijelenthető, hogy a város egy új, dinamikus fejlődési pályára állt!

Battonya, 2025. március 19.

Mákos Árpád

polgármester